Regd No. N. 46 / M. 3813

102616

వెల ఒక అణా

గోలకొండ డైరీ
అయిపోవచ్చినవి
వెల ౧ రూపాయి

గోలకొండపత్రిక

ప్రతి సోమ గురు వారములందు వెలువడు జాతీయ పత్రిక

హిందువుల పండుగలు
కర్త సు. ప్రతాపరెడ్డి
౩౦౦ పుటలు ౫ పటములు
వెల ౧ రూ॥ మాత్రమే.
మేనేజరు గోలకొండపత్రిక

సంపుటము ౧౬ ★ హైద్రాబాదు,దక్కన్. శా. శ. ౧౮౬౩ వృషసం॥ర కార్తీక శు॥ ౨ (౨౨-౧-౧౩౫౧ఫ.) సోమవారము ★ సంచిక ౮౫

జర్మనుల పురోగమనవేగము తగ్గుట

రష్యాసేనలు మరికొన్ని స్థానములను వదలివేయుట

రష్యా, జర్మనీలయుద్ధమునుగురించి అక్టోబరు ౨౦వ తేదినుండి ౨౬వ తేదీవరకు రష్యనులపక్షము నుండియు వచ్చినవార్తలను పరిశీలించగా జర్మను ల పురోగమనవేగము తగ్గినట్లు కనిపించుచున్నది-దీనికొక కారణము రష్యాసేనల ప్రతిఘటనమును భేదించి ముందుకుపోవుట జర్మనుసేనలకు కష్టమగుచున్నది. మరొక కారణము ఇప్పుడు రష్యాలో మాస్కో యుద్ధరంగమందును యుక్రెయినుయుద్ధరంగమందునుకూడ మంచు చలి, వర్షములవల్ల అశేలపరిచయములేని జర్మనుసేనలకుముందుకు వేగముగాపోవుట కష్టమగుటసహజమే-అయినప్పటికిని మొత్తముమీద జర్మనుసేనలు ఎక్కువగానిఅగక ముందుకుపోవుచునేయున్నవి

అదిగాక ఉత్తరమున బాల్టిక్ సముద్రంలో డాగోదీవి స్వాధీనమైనదనియు దానితో ఆ సముద్రమందీవులన్నియు తమ వశమైనవనియు జర్మనులు ప్రకటించినారు.

మాస్కో-కొరకై ఇంకను జర్మనులు పోరాడుచునేయున్నారు రెండువెలకు క్రింద రష్యాసేనలు వోలోకోలామ్స్కు వదలి పోల్లోవునది గట్టును ఇస్ట్రానదిసమీపముననున్న స్థానముల చేర్పించు కొనియుండెను-జర్మనుసేనలు అప్పటినుండి ఇప్పటివరకును రష్యనుసేనలను ప్రతిఘటించి ఆ నదిని దాటి ముందుకుపోలేకుండా నదుల క్రిందనుండినచోటనే ఉన్నవి

లెనిన్గ్రాడురంగములో రష్యాసేనలు ఇదివరలో కోల్పోయినప్రదేశములను తిరిగిపట్టుకొనుటకై పోరాడుచుండ జర్మనుసేనలు వాటిని ప్రతిఘటించుచున్నవి-క్రొత్తగా ఎవరికిగాని ఈరంగములో ముఖ్యమైన ప్రదేశము చిక్కినట్లు వార్తలేదు-కాని ఒకనెలనుండి జర్మనుసేనలాక్రమించియుండిన ఒక స్థానమునుండి జర్మనుసేనలను తొలగించివేసితిమని రష్యనులు ప్రకటించినారు. అయితే ఆచోటి ప్రాముఖ్యము తెలిసికొనుటకు దాని పేరుప్రకటించరైరి-లెనిన్గ్రాడువద్ద గోస్త్రిలుక్షేమను తిరిగి రష్యనులవశమైనవి.

ఇక మధ్యరంగము-ఇది మాస్కో రంగము-ఇక్కడవ్యాజమాను రష్యాసేనలు వదలిపోయినవి గదా! జర్మనులుముట్టడిచేసి పట్టుకొంటిమనిచెప్పిరి రష్యనుసేనలుకూడ జర్మనుసేనలనుముట్టడినుండి దూసికొనిపోయి ప్రధానరష్యను సేనతో చేరగలిగినట్లు రష్యాప్రభుత్వమువారు ప్రకటించినారు-మెలొయెసుక్-పట్టణమువద్ద రష్యావారి దుర్గములను జర్మనుసేనలుభేదించుకొని కోరబడినట్లును రష్యాసేనలు ఈపట్టణమును ఖాళీచేసినట్లునుఒక వార్తవచ్చినది-గాని రష్యాప్రభుత్వప్రచురణశాఖప్రధానియగు లోజోవ్స్కీగారు అక్టోబరు ౨౬వ తేదీన పత్రికలవారలకు తెల్పినసమాచారములో మెలొయెసుక్ ఇంకను జర్మనుల వశమైనట్లు నిర్ధారణముగాచెప్ప వీలులేదనిరి. ఈ ప్రదేశమందు రష్యాసేనలు రెండుగ్రామాలను పునరాక్రమించినట్లు రష్యావారలు చెప్పుచున్నారు. ఇక్కడ మాతోయారోస్లావెట్జువద్దకూడ ఉభయపక్షసేనలకును ఘోరమైన పోరాటము జరుగుచున్నది, కాలినిన్ పట్టణములో వీధివీధిలోను ఉభయపక్షసేనలు పోరాడుచున్నవి. మొత్తముమీద ఈ మాస్కో-పట్టణానికి ఏవైపునగాని జర్మనుసేనలు ౬౦ మైళ్లదూరములోకంటె ముందుకు రాలేదని రష్యావారలనుచున్నారు. జర్మనులు ౩౦ మైళ్లదూరములోకివచ్చి వామనుచున్నారు- ఈమధ్యరంగములోకి రష్యావారు రిజర్వు సేనలనుఇంకను నేర్చుచున్నారు. ఇప్పుడు రష్యాప్రభుత్వముకూయిబిషెవ్ అనుపట్టణానికి చేర్చబడినది అదిమాస్కో నుండి ౫౫౦ మైళ్ళఆగ్నేయములోనున్నది. ఇది వోల్గానదిమీద ఉండెను. ఒకరేవుపట్టణము మాస్కో-నుండి ఓరెన్బర్గు ఈపట్టణములమీదుగా రైలుబాటపోవును. ఈపట్టణములో యంత్రనిర్మాణపరిశ్రమ తోలుపని మున్నగు పరిశ్రమలున్నవి-

యుక్రెయినురంగములో జర్మనుసేనలు మరలవిజృంభించినవి. ఈసేనలు రోస్టోవుపట్టణమునకు సమీపించుచున్నవి ఇక్కడడోనెట్జుప్రాంతములో రష్యనుదుర్గములను అనేకములను జర్మనులుభేదించినారు అజోవు సముద్రతీరమునను దుటాగన్రాగ్ కు ఉత్తరమున ౫౦ మైళ్ళ దూరములోని స్టాలినోపట్టణమునుపట్టుకొంటిమని జర్మనులుప్రకటించినారు. ఇపుడుజర్మనులు రోస్టోవుపట్టణమువెలుపలనున్నారు ఇక్కడరష్యనులు వారలనుముందుకుపోనీయకుండ అపియుంచగలిగినారు.

క్రిమియాలో జర్మనుసేనలు దానిద్వారమువద్దనున్నవి.

జర్మనులిపుడు ఉరల్కొండలవైపు పోవుచున్నారని బర్లినునగరములో మొదటిసారిచెప్పుచున్నారు

జపానుపై ఖరినిగురించి ఆందోళన

జపానులో క్రొత్తమంత్రివర్గము సైనికలక్షణములుగలమంత్రులు ఎక్కువగా ఉండువిధముగా ఏర్పడుటవల్ల ఈవారమురోజులనుండి ప్రపంచములో అన్ని రాజ్యాలదృష్టులను జపానుఏమిచేయునా అనిఎదురుచూచుచున్నవి. జపానుప్రధానమంత్రిస్థానమున జనరల్ టోజో గారు చేరగానే యుద్ధమంత్రివర్గమునకు పంపినసందేశములో ఇట్లు చెప్పినారు, "ఇపుడుజపాను చావుబ్రతుకులమధ్య పడియున్నది ఇప్పటిచిక్కునుండి తప్పించుకొనుటకు సర్వత్యాగమునకుసిద్ధపడండి ఇతరరాజ్యములవారలు జపానుకుదిగ్బంధనముచేయుచున్నారు దానినెదురుకొనుటకై సేనలును ప్రజలునుఅందరును ఐకమత్యముగలిగియుండవలెను"

ఇపుడుజపానువారిపత్రికలయొక్క ప్రతిసంచికలోనుఅమెరికానుగురించిబెదరింపులుఎక్కువగా ప్రకటితములగుచున్నవి అమెరికాకునుజపానుకును ఇప్పటికొన్ని సమాధానప్రయత్నములైనసంభాషణలుజరుగుచున్నవికదా ఆసంభాషణలలోఇంతవరకును అమెరికావారు జపానుమనవిని ఏమాత్రమును ఆదరించకున్నారనియు, ఇంకనుఅమెరికావారు అదేవైఖరినవలంబించుచో జపానుప్రభుత్వము అమెరికాతో సంభాషణలను మానుకొనవలెననియు అపత్రికలుబెదరించుచున్నవి. జపానుకుఇపుడు అసంతృప్తికలిగించినచో పసిఫిక్ప్రాంతములో యుద్ధమువ్యాపించగలదుచూడండి, అనిఆపత్రికలుబెదరించుచున్నవి

ఇదేవిధంగా తాయిలాండుకు అదిబ్రిటనుకనుకూలముగా ఉన్నదనియు, ఇదితగదనియు హెచ్చరికచేయబడినది.

ఇపుడుజపానువారి ౫౩ డివిజనులసేనలు మాంచూరియాలో చేర్చబడుచున్నవి. ఇదిరష్యాలకుకొనియుండును మాంచూరియాలో టోల్యాన్ నుండి లోపలినంగోలియాలోనికల్గాన్పువరకు పెదరాజబాటవేయించుటకై జపానువారు చైనాకార్మికులను నిర్బంధముచేసి తీసికొనిపోవుచున్నారు. దక్షిణఇండోచైనాలో ఇదివరలోచెప్పినట్లు ఒకలక్ష సేనగాక ౫౦వేలులేక ౬౦వేలమందిచేర్చబడియున్నారు. సైగానులో ౧౫౦జపానువిమానాలుంచబడినవి. ఇండోచైనాకును తాయిలాండుకును మధ్యనుండుసరిహద్దుప్రాంతమునకు జపానుసేనలుఎక్కువగా చేర్చబడినవి. తాయిలాండుకుసమీపములో పయాంసముద్రశాఖకును, కామరూన్ సముద్రశాఖకును, హైనాన్ దీవికినిమధ్య చాలాజపానుయుద్ధనౌకలు చేర్చబడియున్నవి

భారతదేశమునుండి జపానీయులు జపానుకు రప్పించబడుచున్నారు రష్యాలోనిజపాను ప్రతినిధికార్యాలయంలో ఇదివరకుఅనేకములైన అధికారస్థానములలోపనిచేసి మంచి అనుభవముసంపాదించిన మారూమాకొనిషిఅను జపానీయునాయకుడిపుడు జపానుప్రభుత్వ విదేశాంగ వ్యవహారశాఖ ఉపమంత్రిగా ఏర్పాటు చేయబడనున్నారు

ఇదంతయుచూచిచు జపానుఇపుడు ఎటువైపుదండయాత్రచేయునోఅని అందరును ఎదురుచూచుచున్నారు. రష్యాజర్మనులదెబ్బలచే ఓడుచున్నపుడు జపానువిశిష్టమైనను తనదెబ్బతీయుటకై వేచియున్నట్లుకనిపించుచున్నది. 'సండేడిస్పాచ్' అనుపత్రికయొక్క తంత్రనిపుణవిలేఖరికొత్తజపానీయప్రధానిగారి కార్యక్రమములో ఈ క్రిందిఅంశములున్నట్లు ఆపత్రికకు తెలిపినాడు:—

[౧]రష్యావారిలాడివోస్టాకును పట్టుకొని, సైబీరియావైపదుట [౨]అమూరునదిదాటిపోయి సైబీరియారైలుబాటను అనేకస్థానములయందు భేదించుట, [౩]సైబీరియాప్రధాననగరమగు ఇర్కుటుస్కు-వైపుపోవుట. జపానువారు రష్యామీదికిపుడు మొదటపోవారంలోగా అమెరికాసంయుక్తరాజ్యమువారు అడ్డుపడనిచో జపానువారు తాము అమెరికాజోలికిరామని అభయమిచ్చెదరట. అట్లుగాక అమెరికా అడ్డుపడుటకుపూనుచో జపానువారు తాయిలాండుపైనను అమెరికావారి ఫిలిప్పైనుదీవులమీదను ఒకటేసారిదూకెదరట.

షాంఘాయిలో జపానుఅధికారులపై విప్లవములు

షాంఘాయిలో జపానువారల అధికారము క్రిందనుండేసదేశంలో చైనావారలు జపానుఅధికారులపై విప్లవములు చేయుచున్నారు. అక్టోబరు ౨౧ వతేదినాడు తుపాకిదెబ్బతో గాయపడచబడిన జపానుఅధికారితోకలిసి ౭ గురుజపానీయులు ఇంతవరకు ఇట్లుబాధితులైనారు, చైనీయులను అమెరికనులనుకలిసి నడుపుచున్న 'డైయిలీన్యూస్' అనుపత్రికయొక్క సంపాదకీయశాఖలో నొకఉద్యోగికనిపించుటలేదు.

ఇరాకు. జపానులసంబంధములు

ఇరాకులోని జపానురాయబారిని ఇరాకువారు వెళ్ళిపొమ్మన్నారని ఒకవదంతి వ్యాపించియున్నది. 'వాణిజ్యపోషకకార్యాలయము' అను పేరుతో ఒకఆఫీసుజపానువారిఇరాకులోఉండేది దానినికూడ ఇరాకువారు ఎత్తివేయవలసినదని కోరినారట.

జపాను బ్రిటిషువారల అరెస్టులు

జపానులో టోకెన్, హార్లీక్ అను ఇరువురు బ్రిటిషువారు అరెస్టుచేయబడియున్నారు- వారలపై ఎట్టిఅభియోగము పెట్టబడేది జపాను అధికారులు బ్రిటిషుప్రభుత్వప్రతినిధికి తెలుపుటలేదు-ఆనిర్బంధితులను చూచుటకైనను అనుమతించుటలేదు-ఇపుడుక్రొత్తగా అధికారానికి వచ్చిన మంత్రివర్గముతో ఈవిషయమై సంభాషించి ఆబ్రిటిషువారలను విడిపించవలయునని బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు జపానులోని తమరాయబారికి తెలియజేసినారు-

ఈస్టిండీస్ కు, ఫిలిప్పైనుదీవులకు అమెరికా సాయము?

ఈస్టిండీస్ దీవులకును, ఫిలిప్పైను దీవులకును అమెరికావారు విమానాలను పంపగలరని చెప్పుచున్నట్లు జపానుపత్రికలు ఆక్షేపణలు చేయుచున్నవి.

రష్యాకుసహాయములు

రష్యాకుబ్రిటనునుండియు అమెరికానుండియు సహాయములుపోవుచునేయున్నవి-౨౦౦౦౦టనులను బ్రిటిషుచక్రవర్తిగారును వారిపట్టమహిషియు రష్యాసహాయానికైయిచ్చుటకు ఆదేశించినారు- అక్టోబరు ౨౧ వతేదినఅందరిలోముందు యిరాంజిసీరింగుఫ్యాక్టరీల తరఫున కొందరు ప్రధానమంత్రియగు చర్చిల్ గారివద్దకు పోయి రష్యాకు ఇంతకు ఎక్కువసహాయము చేయవలెననియు, ఈవిషయంలో పశ్చిమములో బ్రిటిషువారొక యుద్ధరంగమునుకల్పించు ప్రయత్నము చేయవో తాము తోడ్పడగలమనియు చెప్పిరి ఈ విషయములో అక్టోబరు ౨౨వ తేదిన బ్రిటిషు పార్లమెంటు సభలో స్టాఫోర్డ్ క్రిప్స్ గారు బ్రిటను రష్యాకు అప్పటికంటె ఎక్కువసహాయము చేయలేకుండుట చాల అవమానకరమైనదని చెప్పిరి-పశ్చిమమున జర్మనులు ౩౦డివిజనులసేనలను, మాత్రమే ఉంచినారు కాబట్టి ఇపుడుబ్రిటిషువారు అటువైపుపోయి జర్మనులనుఓడించుటమంచిదని వారుసూచించిరి- అందుకు కాలనీలమంత్రియగు లార్డుమొయిసీగారు సమాధానమిచ్చుచు జర్మనులు రష్యాయుద్ధరంగములో ఉంచినవిమానాలకంటె ఎక్కువవిమానాలను కడమబ్రిటనుకెదురుగా ఉంచినారనియు, బ్రిటిషుసేనలకెక్కడ రాబోవుసంవత్సరమునకు పోయిన యుద్ధప్రాంతమునకున్న లెక్కకుసరిపోవును గాని, బ్రిటిషుయుద్ధసామగ్రి ఉత్పత్తి పెంపొందగలదనియు, అందువల్లపశ్చిమమున క్రొత్తగా యుద్ధరంగమును ఏర్పరచుట పిచ్చిపనియనియు చెప్పిరి.

మళ్లీ రెండుఅమెరికనునౌకలపై దెబ్బలు

మళ్లీరెండు అమెరికనునౌకలు జర్మనుజలాంతర్గాములచే టార్పిడోదెబ్బలుతినబడినవి. లీహై అనునౌకపై అక్టోబరు౧౯వతేదిన ఆఫ్రికా ఖండదక్షిణ సమీపసముద్రములో టార్పిడో వేయబడెను-అక్టోబరు౧౭వ తేదిన బోల్డువెన్చర్ అను నౌక టార్పిడోదెబ్బచే ఐస్లాండుదీవికిదక్షిణములో ౫౦౦మైళ్ళదూరాన సముద్రంలో ముంచబడినది-ఇది న్యూయార్కు నుండి పోవుచుండెను-

ఇందువల్ల అమెరికానౌకలపై ఆయుధములను అమర్చవలసిన అవసరము ఏర్పడినదని రూజువెల్టుగారు మరల అక్టోబరు ౨౧వ తేదిన చెప్పినారు, ఇందుకై ప్రభుత్వానికి అధికారమొసగు చిత్తుశాసనము అమెరికాశాసనసభయగు ప్రజాప్రతినిధిసభలో ఆమోదించబడినది. ఇక సెనేటులో ఆమోదించబడవలసియున్నది.

పనామారాజ్యపు నౌకలపై ఆయుధము లుంచుటకు ఆరాజ్యాధిపతి ఆజ్ఞనొసగినాడు

ఫ్రాన్సులో జర్మనుల హత్యలు

ఫ్రాన్సులో జర్మనులాక్రమించియున్న భాగంలో జర్మనులను ఫ్రెంచిప్రజలు ఆగ్రహముచే హత్యలుచేయుచున్నారు- అందుపై జర్మనులు అనేకులను ఫ్రెంచివారలను అరెస్టుచేసి షూటుచేయుచున్నారు- మార్షల్ పెటెయిను గారును డార్లాను గారును ఇందువల్ల జర్మనులను ఫ్రెంచివారును ఇకమీద సంపుటమాని దోషులనుపట్టి ఇచ్చుటలో తోడ్పడిన అనేక నిరపరాధులగు ఫ్రెంచి వారల ప్రాణములు రక్షితము లవని లేకపోవున్నా ఫ్రెంచి ప్రజలను విన్నవించినారు

విమానాల దాడులు

బ్రిటను పైకి జర్మను విమానాల దాడులు స్వల్పముగానున్నవి జర్మనీపై బ్రిటిషు విమానాలదాడులు తీవ్రముగానే యున్నవి.

ము ఘు. వ. నిజాంగారి యుద్ధనౌక

హెచ్- ఎం - యస్- హైదరాబాదు అను నౌక ము- ఘు- వ- నిజాం ప్రభువుగారు బ్రిటిషుయుద్ధ నౌకాశాఖవారకిచ్చినారు అనౌకాఉపయోగమును ప్రారంభించు సమయమున అమెరీగారు ఉ. స్వ. నిజాం ప్రభువు గారు ఇటీవలనే ఒకవిమానానును బ్రిటిషువారకిచ్చిరనియు ఢిల్లీలోనితమప్రతినిధి సేనలకై యిచ్చిరనియు, ఇంకను అనేక సహాయములనొస

౨౨ వ ఆంధ్రమహాసభ-విశాఖపట్టణము౧౯౪౧

ప్రబోధిని ౧

విశాఖపట్టణము, అక్టోబరు ౧౦

ఇంతకుముందు మాప్రబోధినులలో ఆంధ్రదేశములోనిఆయాసంస్థలవారు ప్రతినిధులనుఎన్నుకొని వారిపేర్లను నవంబరు ౫ వతేదికి మాకార్యస్థానమునకుపంపవలెనని తెలిపియుంటిమి. స్థానికసంఘకార్యదర్శిగారు ౨౫౦౦ మందికొక్కొక్క ప్రతినిధిచొప్పున ఎన్నుకొనవలెనని ప్రకటించిన ఆంధ్రదినపత్రికలకును మరికొన్ని పత్రికలకును వ్రాసినట్లు మాకుతెలిపియున్నారు కావున ఆయాస్థలములవారు ఈవిషయమునుకూడ సర్తించుకోరుచున్నాము- ఆయాజిల్లాలనుండి ప్రతినిధులసంఖ్య సైనియమమునవమించరాదు. కావునగ్రంథాలయములు మొదలగు సంస్థలుకొక్కొక్కరిచేనెన్నుకొనవలెను.

ఈక్రిందకనపరచిన జిల్లాలవారీగా రాదగినప్రతినిధులసంఖ్య.

విశాఖపట్టణముజిల్లా ౫౨ ఉ-గోదావరి ౫౯-కృష్ణ౫౭-౧౦౦ గుంటూరు ౭౦-నెల్లూరు౩౪-కడపళ౧౮-కర్నూలు ౧౮ అనంతపురం ౧౭-చిత్తూరు౩౪- చెన్నపట్టణము, చెంగల్పట్టు ౧౮

రాష్ట్రేతరాంధ్రులుసు సైనియమమునుబట్టియే ప్రతినిధులఎన్నికలను జరుపవలెను

ప్రబోధిని ౨

విశాఖపట్నం, అక్టోబరు౧౯

మాసన్నాహసంఘు చేర్పడినది మొదలు ఇప్పటికి నాల్గుప్రబోధినులు ప్రకటించితిమి-మొదటఅనుకొనినట్లుజరిగినయెడల నేడేమహాసభ జరిగియుండును-ఇట్టిస్థితిలో మాకు ప్రతినిధులనుఎన్నుకొని వారిపేర్లు తెలియచేసిన సంస్థలసంఖ్యమిక్కిలితక్కువ వ్యాపకముగాయుండకుండే ఆంధ్రదేశమునందేమి రాష్ట్రేతరమునందేమియున్న ఆయాసంస్థలు, జిల్లాసభలు-తాలూకాసభలు మొదలగునవి ఏర్పాటుచేసి, ఎన్నికలుజరిపి తమప్రతినిధులపేర్లు తెలియజేయవలసినది-కావు నదయచేసి ఇప్పటికైనను శ్రద్ధవహించి ఆయాసంస్థలవారు ప్రతినిధులనెన్నుకొని, వారిపేరులను మొదట ప్రబోధినిలోకోరినవిధముగా అనగాచిరునామా-జిల్లా, మతము-వర్ణము-ఎన్నుకొనినసంస్థ తెలుపుచున్నారలోపంపగోరెదము-వచ్చుప్రతినిధులసంఖ్య తెలిసిన గాని వారికొరకుచేయవలసిన ఏర్పాట్లు చేసుకొనుటకు మాకువీలులేదని వేరేచెప్పనక్కరలేదు-కావున ప్రతినిధులపేర్లకొరకు ఎదురుచూచుచుందుము-ఇదివరకు పేర్లుపంపినసంస్థలకు కృతజ్ఞులము.

మారేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రి,
కార్యదర్శి,

గోదావరి వరంగల్ రోడ్డు

ములుగుకును గోదావరిజిల్లాలోని వెంకటాపురమునకుమధ్యరోడ్డును రలక్షలు ఖర్చుచేసి నిర్మించినారు-అది పూర్తిఅయింది-౧౬-రోవులలో చిన్న చిన్నవారధులు కట్టినారు

గిరనియు చెప్పిరి- ఈవిధమైన మైత్రి ౨౦౦ ఏండ్లనుండి ఉన్నదనిరి-

మధ్యప్రాచ్యానికి ఆస్ట్రేలియా సేనలు

ఆస్ట్రేలియా ఉపప్రధానియగు ఫోర్డుగారు అక్టోబరు౨౧వతేదిన బ్రాడ్కాస్టు ఉపన్యాసములో మధ్యప్రాచ్యానికి ఆస్ట్రేలియానుండి సేనలు యుద్ధసామగ్రియు పంపబడుచునేయుండునని చెప్పినారు,

'సవతి' గారికి సమాధానము

వట్టికోట ఆళ్వారుస్వామి

౧౯౪౧ సెప్టెంబరు ౨౧ తేదీనాటి "ఆంధ్రప్రభ"లో వాసి వ్రాయబడిన "నిజాంరాష్ట్ర ఆంధ్రోద్యమము" అనుశీర్షికతో ప్రకటింపబడిన వ్యాసము తెలవనితలంపుగా రాద్ధాంతసిద్ధాంతాలకు దారితీసినందులకు నాకు చాలావిచారము కలిగించినది. "ఆంధ్రప్రభ" పత్రికా సంపాదకులగు శ్రీన్యాపతి నారాయణమూర్తిగారు కాముగ౧౯౪౧ అక్టోబరు ౧౨ వ తేదీ ప్రకటింపబడిన "అరవిందఘోషుని సంబంధము" లో ప్రకటించుటకు హైద్రాబాదు ఆంధ్రులకు సంబంధించిన ఏదేని విషయమును గురించి వ్యాసమును వ్రాయుటకు నాకు వ్రాసియుండిరి. ఆ కోరిక ప్రకారము నేను పంపిన పైవ్యాసమును ఏకారణముచేతనో, ఆసంచికలో ప్రకటించక పైన తెల్పిన తేదినాటి పత్రికయందు ప్రకటించిరి. అనగా నేను ప్రయత్నపూర్వకముగా కయ్యమునకు కాలుదువ్వు అభిప్రాయముతో గాని లేక ఏదేని ప్రత్యేక ఉద్యమమునుగాని, ఎవరేని ప్రత్యేకవ్యక్తులనుగాని అగౌరవపరచుటకు, హేయభావముతో నొప్పించుటకు పైవ్యాసము వ్రాయబడలేదని నిర్మలహృదయముతో నివేదించుకొనుచున్నాను. ఆవ్యాసము విమర్శనాదృష్టితో వ్రాయబడినందున, కర్యాకలాపములుగా బయలుదేరినవిమర్శన చేసినగానిచేసి పైదినిని వృషసంవత్సర కార్తీకశుద్ధ 3 గురువారమునాటి గోలకొండపత్రికలోని "సవతి"గారి వ్యాసము చూచినాను. నేను ఆవ్యాసము వ్రాయుటలో కేవలము ఉద్యమతత్వమును (నాకు తెలిసినంతవరకు), దాని భూతవర్తమానచరిత్రను క్లుప్తముగావ్రాయుటయే అభిప్రాయము గాని, దేనిగాని ప్రగల్భాలు వ్రాసి కయ్యానికి కాలుద్రువ్వుటకు గాని సేవాధర్మం నెరవేర్చుటకు గానికాదు. అయినను అట్టిభావము సుసిద్ధముగానున్నటుల ఎదుకపంచుట దురదృష్టము.

నాపూర్వచరిత్రను ఎరుకపరచుచు, నేనొక కిరాయకవివ్యాసిగా తెల్పినారు. అభివృద్ధిపక్షమునుండి పెల్లిగా స్వస్తిచెప్పి ఆంధ్రమహాసభా కార్యకారిణీసభలో సాధుకరణముచేసినట్లైనటులను వ్రాసినారు. శుద్ధాబద్ధము. యిట్టి వ్రాతలకు నేను బాధ్యుడను కాజాలను. అట్టివార్త వ్రాతలలోని సరళత్వమే "సవతి" గారి సరసత్వమును చాటించుచున్నది. యిట్టివాదనలకు ప్రత్యేకముగా వ్రాసి తెలుపనవసరములేదు. శ్రీ "సవతి" గారు, పటిమలేని వాయిదాల ఎత్తిపొడుపులు, భిన్నదృక్పథముగలవారిపై చెణుకులు, వర్ణ[?]కళోక్తులు, కల్పించినట్లుగలవని ఒకవంక విమర్శించుచు "ఉద్యమాభిమానికొకి నూతనోత్సవ తెలను "ఇతరులు ఆంధ్రమహాసభాయోగ్యులలో లోకదగుటచే "ప్రగల్భాలు ప్రకటింపకూడదు" అను గౌరవవాక్యములు ఉపయోగించినందులకు వారి "సరిగించత్వము" నెమ్మళ్ళించినదే, హర్షించతగినదే—

ఆంధ్రోద్యమము విషయములో గల శంకలన్నియు "ఎవరు ప్రకటించినారో" తెలుపుటకు వ్రాయుచు, "అట్లు వ్రాయుట ఎందుకంటే" ౧- సంకరముగా ఉండదట, ౨-నాస్తిక సభలట, ౩-మహమ్మదీయులకు భయపడి వ్యక్తిత్వం కోల్పోయినదట అను పైమాటలు ఆక్షేపణలు అభివృద్ధిపక్షముచేసెనని భ్రమపడుచుండిరియు, అభివృద్ధిపక్షము మూడు నాలుగేండ్లనుండి ఆంధ్రమహాసభను విమర్శించుచున్నది అని తెలిపినారిదిగి కూడావ అభివృద్ధిపక్షం దిక్కు—అని స్పష్టపడుచున్నది" అనియు వ్రాసినారు.

యిట్టివ్రాతలు శ్రీ 'సవతి' గారికుంటుకప్పు, ఆమృతవముగ అభివృద్ధిపక్షము వారెవరికిని ఆందోళనకలిగించజాలవు. విమర్శించు ప్రతివారును "సవతి" గానిర్ణయించినటుల తెల్పిన "సవతి" గారి పక్షపాతరహితమైన వ్రాతలు సుప్రమాణములు కాజాలవు. అభివృద్ధిపక్షమునకు స్వస్తి చెప్పినగాధను 'సవతి' గారుగాని, వారివంటివారుగాని కోరితే సంపూర్ణముగా సమర్పించుకొనగలను. అవసరమంటారా?

'అధ్యక్షులవారి అనుగ్రహముచే ఇప్పుడు నెలకు ౫౦ రూపాయిల జీతము లభించుచున్నటుల వ్రాయుటయు, సేవాధర్మంబెరవేర్చుటకై అవసరం కాబున........వ్యాసము వ్రాసి తెలిపినారు' నియు వ్రాయుటచే వారి యోగ్యత, అనుభవము ప్రజాహితసంస్థల విషయములో ఎట్లున్నదో వారి వ్రాతలే బహిరంగపరచుచున్నవి. నేను లోగా వ్రాసిన వ్యాసముగాని, ఈ సమాధానము గాని వ్యక్తిగతముగా వ్రాయబడినవని తెలుపుచున్నాను. ఉద్యమములో నివ్యక్తులు వ్యక్తిగతముగా వ్రాయు వ్రాతలు ఉద్యమమునకు వర్తింపవని ఈ సందర్భమున శంక లేని శ్రీ "సవతి" గారు ఎల్లరికి అంటగట్టి అందరిని ఉద్దరించుటకు మారు పేరుతో "సవతి" గా ఏర్పడినందుకు వారి దౌర్బల్యము, అమాయకత్వమును విచారము కలుగుచున్నది. కాలుదువ్వినవారిపై ఢీకొనుటకు సిద్ధముగానున్న శ్రీ "సవతి" గారు తమ బలగముతో గాని, బలగముపక్షమున గాని బహిరంగముగా సరియైన పేరుతో సందర్శింపకోనుమను యము కలిగించిన సమయములో సావకాశముగా సాగతి సందర్భాలు చర్చించుకుందాము. ఏమంటారు?

పిల్లలను మాయంచేయుట

సికింద్రాబాదు నల్లగుట్టవద్ద ౨౨ అక్టోబరు నాడు ఇద్దరు పిల్లలు మాయమైరి. పోలీసువారికి తెలుపగా వారు మూసీనద్ది రాజిగా అనునాడు వారిశవములు దొరుకుకొనుటకు ఆరంభించుచూడగా ఆ సుమారుమద్దె పట్టుకొనిరి—

నవ మైత్రికి సరియైన సమయం

ఆసిఫ్ అలీగారి అభిప్రాయము

కాంగ్రెసు కార్యకారిసంఘ సభ్యుడును, కేంద్రశాసన సభలలో కాంగ్రెసుపార్టీ 'విప్'ను అయిన అసిఫ్ అలీగారు నుఅక్టోబరు ౧౩ తేదిన వార్తాపత్రికలవిలేఖరులతో సంభాషించుచు ఇట్లు చెప్పిరి'

"అంతర్జాతీయ పరిస్థితులను ఈదేశ పరిస్థితులను జూచి నేను భ్రాంతచిత్తుడను. దలీ ముసల్మానుల మనస్సులు మిక్కిల ఆందోళనపడుచున్నవి. అంతర్జాతీయ పరిస్థితి అనగా సమీపప్రాచ్యమునకును మధ్యప్రాచ్యమునకును సంభవించిన అవస్థలని నా అభిప్రాయము యుద్ధమువల్ల ఏర్పడిన పరిస్థితి మాటను గమనించకపోయినను, యితర విధముల కూడ అట్లాంటిక్ సముద్రము మొదలు చీనాదరకుగల ముసల్మానుదేశాలస్థితి పూర్తిగా క్షీణించు చున్నట్లు వారుభావించుచున్నారు. ఈ సంగతి నానాటికి ఎక్కువగా వారికి విషదమగుచున్నది—

"దురదృష్టమువల్ల టర్కీ—యుద్ధపక్షదేశాలచే చుట్టబడియున్నది. ఆదేశముమీద ఒత్తిడి హెచ్చుచున్నది. యుద్ధపక్షాలలో ఏయొకరు బలవంతులైతే, వారిలొంగి పుండడమే ఆదేశముయొక్క స్వాతంత్ర్యము గానున్నది— యుద్ధములో ఏయొకరు జయించిన వారికిఇరాను ఆఫ్గనిస్థాను మొదలైనదేశాలు కొట్టుబడినట్లే! ఏలనగా అక్కడ ఉండే నాగరికులు బలవంతులకు అట్టిశక్తులను ప్రతిఘటించు మందంను కనుక ఇరుగుపొరుగు దేశాలలో జరుగగల చర్యలను గురించి భారతీయ ముసల్మానులు సహజముగానే ఆందోళనపొందుచున్నారు.

"ఈదేశీయ పరిస్థితులకు సంబంధించినంతవరకు చూచినచో సాంఘిక విషయములలో ప్రతిష్ఠంభనమని పిలువబడు ఈపరిస్థితివల్ల ఇందుకు సంబంధించిన ప్రతిపక్షానికిని నష్టము కలుగుచున్నది నేను ఆశేకమంది ముసల్మానులవద్దకు వెళ్ళిచూచితిని వారందరును ఈవిషయమును గట్టిగా గుర్తించినారు— భారతీయ ముస్లిములలో చాలామంది మనస్సులయందు ఈసాంఘిక విభేద ప్రవాహమును ఆరికట్టవలసిన సమయము ఆసన్నమైనదనే భావము ఉదయించినదని నేను నమ్మకముగా చెప్పగలను— ఈఅవకాశమును మనము సద్వినియోగముచేసుకొని సాంఘిక సమస్యా పరిష్కారమునకై శక్తి ప్రయత్నము చేయవలసిన భారము స్వతంత్రముగా ఆలోచించగల భారతీయ నాయకులందరి పైననున్నది.

"మన మంతరము కలిసి సమావేశము కొరకు రంగము నా దృక్పథమునందు కనిపించు చున్నది— సాంఘిక విమర్శము చేకూర్చు ప్రయత్నమునందు కాంగ్రెసు యెన్నడును కొంచెమైనను వెనుక పడలేదు— ఈవిషయములో యెక్కువ కృషి కావలసిన అవసరమువచ్చినచో అందుకుతగిన చర్య ను కాంగ్రెసు తీసుకొనగలదు—

బహుమతి రు. 10000/-

జల్లందర్ సిటీలో బంగారము తులం 1 కి రూ. 2/-

ఈ క్రింద నుదహరింపబడినపత్రము అబద్ధమని రుజువుచేయువారికి పైబహుమానము ఇవ్వబడును!

పేరి కామేశ్వరరావుగారు పెద్దూరునుండి 2-7-41 తేదిన వ్రాసిన ఉత్తరము: "నేను జి. టి. డోగ్రా అండుకో, జల్లందర్ సిటీవారివద్దనుండి ఒకతులం బంగారము ఏప్రిల్ నెలలో కొని రెండు ఉంగరములు చేయించితిని— మీ "మోహిని" బంగారము మంచిబంగారము మాదిరిగనే గీటురాచి మీద గీతలుపడినవి— కాంతి ఏమాత్రమును తగ్గలేదు. దయయుంచి మరి 3 తులముల బంగారము పంపవలసినది." ప్రసిద్ధిపొందునటుల చేయుటకు తులం 1కి 2 రూపాయిలు పోస్టేజి ప్రత్యేకము. 3తులములు రు 5/- 6 తులములు రు 9/- 10 తులములు 15 రూ. మూడుతులములబంగారముగాని అంతకన్న ఎక్కువగాని కొనువారలకు పోస్టేజి ఉచితము— ఉచిత బహుమతులు 3 తులములుకొనువారికి ఒకజత గాజులు ఉచితముగ ఇవ్వబడును, 6 తులములు కొనువారలకు చెవులపోగులజత ఇవ్వబడును. 10 తులములు కొనువారలకు కంఠభూషణము ఇవ్వబడును

తయారుగానున్న ఆభరణములు..నూతనరకములమురుగుల జత 1కి రు2/- 8 జతలసెట్టు రు7/- అందముగు చెవులజతలు రు 2-8-0 బొంబాయి నాగరికతమాదిరిది రు 2/- చేతిగడియారపుపట్టా రూ2/- మెడలోని గొలుసు రు 5/- (ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు ఇంగ్లీషు తెలుగులోమాత్రమే జరుపవలెను)

జి. టి. డోగ్రా అండుకో (646) జలందర్ సిటీ

ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సు కంపెని

(లిమిటెడ్)

హెడ్ ఆఫీసు:—బందరు మచిలీపట్నము

అత్యల్పమగు రేట్లతో అత్యధికమయిన హామీనిచ్చునది "ఆంధ్ర" మంచిఆర్థికబలంకలిగి వ్యవహారము లేకుండా అభివృద్ధిని గాంచుచు తగుపాటిదినాదాయం కలవారికికూడా తమజీవితముల భీమాచేయుటకు అందుబాటులోనున్నది ఆంధ్రభీమాగంస్థయే.

మా యభివృద్ధిని గాంచుడు.

సంవత్సరము.		క్రొత్త వ్యాపారం.	ప్రీమియం రాబడి.	భీమానిధి.
1927		రూ. 6,32,500	రూ 44,330	రూ. 29,000
1930		,, 13,73,500	,, 1,93,000	,, 2,15,000
1933		,, 19,42,000	,, 2.98.000	,, 7,16,000
1935	..	,, 27,10,000	,, 4,60,900	,, 11,57,000
1940	..	,, 33,18, 25	,, 8,53,505	,, 31,33,863

రూ. 16 లక్షలు సర్కారువారియొద్దను, వారంగీకరించిన సెక్యూరిటీలలోను ఉంచబడినవి. అమలులోనున్న వ్యాపారం: రూ.1,75,00,000 పైబడినది. మీరుభీమాచేయుటయేగాక, మీబంధుమిత్రాదులచే మావద్దభీమాచేయింపుడు.

పలుకుబడిగల ఏజంట్లు నిజాంరాష్ట్రమునందంతటను కావలెను.

వివరములకు వెంటనే క్రిందివారికి వ్రాయుడు.

గాడేపల్లి జగన్నాథం
చీఫ్ ఏజంట్
కింగ్సువే, సికింద్రాబాదు

వీర్యస్తంభనరసాయనము

5 గంటలు వీర్యము ఆపును

తేపెలారెడి తియ్యనిమందు, వీర్యనష్టముచే పురుషత్వము తగ్గినవారు, నవయౌవనవంతులై పూర్వమువలె కామభోగమనుభవించుటకు, పెట్టినదిపేరు 26 సంవత్సరములనుండి అనేకమంది రసజ్ఞులు శాస్త్రజ్ఞులు, జడ్జీలచే చవిచూపబడి భళిరా యనిపించుకొని గొప్పప్రఖ్యాతిని బొందినది. 3 గంటలలో ప్రత్యక్షగుణము, కొనుటకు సామ్ముగా 40 దినములవచ్చు రు 5-0-0 లు. వి. పి, ఖర్చులు రు 0-8-0 లు కాంపిల్సు అరదర్పులు లేవు. జవాబుకు బిళ్ళలు పంపవలెను.

డాక్టర్ రత్నం అండ్ సన్స్ మెడికల్ హాల్, 252 బి. మలకపేట, హైదరాబాదు బ్రాంచి:- సికింద్రాబాదు

కావలెను

తెలుగు యింగ్లీషులందు బాగుగా కంపోజు చేయగల్గిన కంపోజిటరు కావలయును. అర్హతనుబట్టి వేతనము యివ్వబడును. వివరములకు స్వయముగావచ్చి యీక్రింది వారితో కలిసి మాట్లాడవచ్చును.

మేనేజరు
గోలకొండపత్రిక

ప్లేగుఆందోళన

ధర్మశాలలు ధనవంతులకు బాడుగ

(స్వ వి.) మహబూబునగరం అక్టోబరు ౧౮ రెండువారములనుండి ఈ పాలమూరిలో ప్లేగు ఆందోళన ఎక్కువైనది. రోజు రెండుమూడు కేసులు తప్పక అగుచున్నవి. ధనవంతులు బాడుగలిచ్చి ధర్మశాలలో చేరినారు. ఈధర్మశాలలు లక్ష్మీకుంటలో తన్న. మరియు సత్తూరు రావన్న గారు నిర్మాణముచేసినారు. ఈధర్మశాలలు నిర్మాణమయినప్పటినుండి ప్లేగుగడబిడలు తీవ్రమైనవి. వీటివల్ల ధనవంతులకు చాలాసౌకర్యము బీదలస్థితి అధోగతి. ఈగ్రామములో ప్లేగుతో సహా కలరా, విషజ్వరముకూడ వ్యాపించియున్నవి. కిందటి ప్లేగులో కున్న ప్లేగుకలదని ఆందోళనచేసి మూడుసారులు చాటించి మందినందరిని బయలుకు వెళ్లగొట్టిరి. కొందరికి తడికలను సర్కారునుండిఇచ్చిరి క్యాంపులవద్ద ల్యాంపులు ఏర్పాటుచేసియుండిరి. కాని ఇప్పుడు, మందుకేవంచున టీకాలు తియ్యడముకష్టము తీసినను అందరికి ఒకేసూది (మరుగుచున్న నీటియందు కాచకుండగానే) పశువులకు తీసినట్లుగా తీసిరి. తడికలుగూడ సప్లయిఅగుటలేదు. ఈ అమావాస్యరాత్రులలోనైతేను క్యాంపులవద్ద ల్యాంపులఏర్పాటులేదు. చుట్టుపట్ల పురాసచేలుండుటచే గుడిసెలువేసుకొనుటకుకూడ తావులేదు. గుడిసెలకు పొరకగడ్డికూడ లభించుటలేదు ధనవంతులు ధర్మశాలకు బాడుగనిచ్చి స్వాధీనముచేసుకున్నారు. ఇట్టిసమయములో వాటిని బీదలకు ఉచితముగా దయచేసినచో చాలాలాభకారి.

అపరిశుభ్రత

ఊరిలో మురికి అధికమగుచున్నది. తెక్కువ మించిన దోమలు ప్రబలినవి ఇండ్లలో ఎలుకలు పడుచున్నవి. గ్రామమందు విషపుగాలి ప్రబలినది. ఇది చలికాలముగాన ప్లేగు అధికమగునట్లున్నది. క్యాంపులకుకూడ డాక్టర్లువెళ్ళి రోగులకు తగిన ఔషధములనియ్యవలయును.

అర్యసమాజమువారి త్యాగము

ప్లేగు కలరావల్ల చనిపోయినవారిని ఆర్యసమాజప్రధాన ప్రచారకుడు తదితరులు, కలిసి వైదిక సంస్కారము చేయుచున్నారు. వీరిత్యాగమును గ్రామమువారు గమనించుటలేదు. ఇంతకు పూర్వము శవముల ఎత్తుటకు ఎవ్వరు రాకపోయిన సమయమువారిపాలుచేసెడి ఇట్టిలోపము ఈసమాజస్థాపనచే తీరినది. సమాజసేవకు తగులాభముగా ప్రజలు చూపించవలయును.

మద్యపానమువల్ల—మరణములు

మహబూబునగరములోను దీనిపరిసర గ్రామములోని ౫౦ గ్రామములలో ఏమిచిత్రమో కల్లుత్రాగువారు కల్లుత్రాగి కలరాముల్లగు అతిబాధలకు లోనై మరణించుచున్నారు. ఈలాటి రోగములు ఈ ౫౦ గ్రామములలో చాలాప్రబలినవి.

ఖమ్మంమెట్టు

మంచినీటివసతి సరిగాలేదు

ఖమ్మంమెట్టునందు మంచినీటిబావులు చాలా తక్కువ-అందువల్ల చాలామందిప్రజలు తమకుకావలసినమంచినీరును బండ్లమీద పీపాలలో తెచ్చిపోయు బ్రాహ్మణులనుండియు వైశ్యులనుండియు మరియుతరజాతులనుండియు క్రయమునకు కొనుచుందురు. సహజముగా బ్రాహ్మణులు తెచ్చిపోయు బిందెడునీరు రెండుకానులునూ వైశ్యులు మరియుతరజాతులవారుపోయునీరుఒక కానీయును ఖవుండును-యింతకంటెమైకమును వ్యయపర్చి పాపము బీదవారుకూడా మంచినీరుకొనవల్సిబాధ ఖమ్మంమెట్టునకుతప్పలేదు-ప్రభుత్వమువారు నీటిపంపుల ద్వారా సప్లయి చేయించునంతవరకునూ యీకష్టనష్టములుతప్పవు. ఇంతవ్యయముచేసికొనిన నీరునూ సరియైనవి సప్లయి చేయుబడుటలేదు. అబండిలో సప్లయి చేయుచున్నవారిలో చాలామంది ఏటినీరు తెచ్చిపోయుచున్నామని చెప్పుచూ ఊరివెంబడే ప్రవహించుచున్న చిన్నకాలువలోని నీరు తెచ్చిపోయుచున్నారు- డబ్బు తీసుకొనికూడా యీ ద్రోహములుచాలామంది, తుట్టగుడ్డలుపుతుకుచున్నట్టి యీచిన్నకాలువలోని నీరుమాత్రమే ప్రజలకు విక్రయించుచున్నారు- పోనీలే అని కొందరును. ఎవరిపాపమువారిదేయని కొందరును అజ్ఞానులవలెఎవ్వరునూ దీనినిఅరికట్టక యీనీటినే త్రాగుచున్నారు-పాపపుణ్యములుకాదు-ఎన్ని వేలమంది ప్రజలఆరోగ్యములో యీదుర్మార్గుల మోసము వలనచెడిపోవుచున్నవి-ఆరోగ్యశాఖవారు యీ విషయమునుగమనించలేదని భావించవలసి వచ్చుచున్నది-వారువెంటనే యిట్టిఅనారోగ్యకరమునుపట్టియూ ద్రోహకరమునట్టియూ యీకృత్యమును వెంటనేఅరికట్టి చక్కగా ఏటినుండి గాని అవున్న బావులనుండి గాని నీరు తెచ్చి అమ్మకొనునట్లుమాత్రమే చూడవలయును- కాలువయొక్కరేవులవద్ద "ఈనీరు మంచినీరుగా ఉపయోగించరాదు" అను మొదలగువాక్యములతో బోర్డులు కట్టించియు అలండ్లవారినిపిలిచి మందలించియు తగుప్రయత్నములతో ప్రజారోగ్యముకొరకు శ్రద్ధగైకొనుట చాలాఅవసరము.

ఒకపౌరుడు—

చలకుర్తి, ఆర్యసమాజ స్థాపన

(ఓ.వి.)

మిర్యాలగూడ తాలూకా చలకుర్తిగ్రామములో ౩-౧-౫౧ఫ-తేదీనాడు శ్రీ యం-చిన్నమల్లయ్యఆర్యాగారి అధ్వర్యములో శ్రీపం-భువనగిరిరామకృష్ణశాస్త్రి ఆర్యప్రతినిధిసభచేసి యీ క్రింద నుదహరింపబడినవారలు స్థానికార్యసమాజాధికారులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

అధ్యక్షుడు—యం. చిన్నమల్లయ్య.
ఉపాధ్యక్షుడు—యస్. రాములు,
కార్యదర్శి—యం. రాములు,
సహాయకార్యదర్శి—యస్. కోటిలింగం,
పుస్తకాధ్యక్షుడు—యం. విశ్వనాథం.

వర్తక సంఘంపై పోలీసువారిచర్య

ప్రజాశాంతి రక్షణ చట్టంప్రకారం కేసు

(ఓ.వి.) ఖమ్మంమెట్టు అక్టోబరు ౨౨

నైజాంప్రజాశాంతిరక్షణ చట్టం ౨౬సూత్రం ప్రకారం ఇచ్చటి పోలీసుఅమీను గారు ఖమ్మంమెట్టువర్తకసంఘం కార్యనిర్వాహకవర్గసభ్యులు ౧౨గురిలో శ్రీగొల్లపాటిసత్యయ్య గారుతప్ప మిగతగురిమీద మేజస్ట్రీటువద్ద కేసు పెట్టినారు. ౧౧సెప్టెంబరునాడు పోలీసువారు సంఘకార్యాలయమునకువచ్చి వారికవసరమనితోచిన కొన్నిరికార్డుపుస్తకములు మొదలగునవి జప్తుచేసుకొనిపోయినారు-కార్యనిర్వాహకసంఘ సభ్యులు తామీవిషయమును తెలుసుకొని పోలీసువారుతమను అరెస్టుచేసెదరనే అనుమానంతో సభ్యులందరు ముందే కోర్టులో జామీను ఇచ్చుకొనిరి-

ఈకేసులో నేరస్థులుగా బడేవర్తకులు కొందరు వ్యాపారసంబంధములగు లావాదేవీలలోను పరస్పరంగాకలుగు తగాదాలలోను జోక్యం కలుగజేసుకొని వర్తకులమీదను, జనసామాన్యంమీదను అధికారంవహించవలెననుద్దేశ్యముతో వర్తకసంఘమనుపేరుతో ఒకసంఘం స్థాపించి వారని అవమానపరచుట, సహాయ నిరాకరణములుగా తమచట్టవిరుద్ధమైన తీర్మానములను, తీర్పులను అచరింపజేస్తున్నారనిన్నీ, సంఘసభ్యుడుగాచేరని తీర్మానములందు తలవంచనివారిని, వైనమూచింపినమార్గాలవల్ల బాధకలిగించుచున్నారనిన్నీ పోలీసువారు నిజాం ప్రజా శాంతిరక్షణ చట్టం ౨౬సూత్రంక్రింద నేరమును మోపిరి.

గోలకొండపత్రిక

వృషనామ సం|| కార్తీక శు|| ౭
సోమవారము

హైదరాబాదు సివిల్ సర్వీసు

పూర్వములో ఇంచుమించు ౬౦ ఏండ్లక్రిందట హైదరాబాదుసివిల్ సర్వీసుఅనునదొకసంస్థయుండెను. అది మధ్యమధ్యకొంతకాల మాగిపోయెను. తిరిగి క్రీ శ. ౧౯౧౪లో అది ప్రారంభింపబడెను. ఈ ౨౬ ఏండ్లలో ప్రతిఏటఅయిదారుమందిని యీసర్వీసులోనికి తీసుకొనుచువచ్చినారు. ఈ లెక్క చొప్పున ఇంతవరకు ౧౫౦ మందివరకు తీసుకొనబడినట్లు కనబడుచున్నది. అయితే ఆ దేమిచిత్రమో హిందువులుమాత్రము పదెనిమిదిమందికన్న ఎక్కువతీసుకొనబడలేదు. ఇందు పక్షపాతమున్నదని చెప్పుటలేదు. అభ్యర్థులను మొదట నామకరణముచేయుదురు. తర్వాత పరీక్ష చేయుదురు. అందరిలో ఎక్కువగుణములను (మార్కులను) సంపాదించినవారిని తీసుకొనుచున్నారు.

ఈసర్వీసుపరీక్ష బ్రిటిషిండియాలోని ఐ. సి. యస్. పరీక్షను అనుకరించినదిగా కనబడుచుండినను దానికిదీనికి భేదమున్నది. ఇది ముల్కీలకుమాత్రము పరిమితమైనది. మరియు ఈసర్వీసు పరీక్షలో ఉర్దూకుప్రాధాన్యతనిచ్చినారు. ఉర్దూ ప్రభుత్వ భాషయైనందున దానికి ప్రాధాన్యతయిచ్చుట సవ్యముగానేయున్నది. అధిక హిందువులభాష ఉర్దూ కాదు. అందుచేత వీరు పరీక్షలోసహజముగా ముసల్మానులకన్న వెనుకబడుచుందురు. పరీక్షలో అయిదుభాగాలున్నవి. అందు ఇంగ్లీషువ్యాసానికి ౧౦౦ గుణాలును, ఇంగ్లీషునుండి ఉర్దూతర్జుమాకు ౧౦౦ను, ఉర్దూనుండి ఇంగ్లీషు తర్జుమాకు ౧౦౦ను, ఉర్దూవ్యాసానికి ౧౦౦ను, మౌఖికపరీక్షకు ౧౦౦ను నిర్ణయించినారు. అనగా ౫౦౦ గుణాలలో ౩౦౦ ఉర్దూకుసంబంధించినవి. కాని కేవలము ఉర్దూపాండిత్యముచేతనే ముందుకాలములో ఉద్యోగముచేయువారు వ్యవహారమునడుపజాలరు. వారు రైతులతో మాట్లాడవలసినవారై యుందురు. రైతులభాష తెలియని అధికారి రైతుల కష్టాలనుస్వయముగా బాగుగ తెలుసుకొనజాలడు. అయితే ముల్కీభాష నొకదానిని సర్వీసులోనికితీసుకొని విద్యార్థులకు నేర్పింతురు. అనగా పరీక్షమాత్రము లేదుకాని వారికేదో విధముగా ముల్కీభాష నేర్పినామంటే నేర్పినామని యింతురు. అదియేమాత్రమును చాలదు. ఉర్దూకుప్రాధాన్యత నిచ్చినను కనిష్ఠము ౧౦౦ గుణాలనైనను ముల్కీభాషకు ప్రత్యేకించి అభ్యర్థులను పరీక్షించవలెను. ఆవిధముగాచేసిన మొత్తము ౬౦౦ గుణాలగును. కానిఅట్లుచేయించుటలేదు. మేము రెండుమూడు మారులు ఈవిషయమునుగురించి ప్రభుత్వమువారి దృష్టికి తెచ్చియుంటిమి.

ఈసంవత్సరము ౬ మందిని తీసుకొన్నారు. అందు విచిత్రమేమనగా ముగ్గురు హిందువులైయున్నారు. తెలుగులో ఒక్కడుమాత్రమే ఆంధ్రుడైయున్నాడు. తక్కినయిద్దరు హిందువులు ఉర్దూ మాతృభాషకలవారై యున్నారు. హైద్రాబాదుసివిల్ సర్వీసు చరిత్రలో ఈ సంవత్సరమందు తీసుకొనబడిన హిందువులసంఖ్యలో హెచ్చింపుప్రప్రథమఘట్టముగానున్నది. సాధారణముగా హిందువులలో ఒక నిస్పృహయేర్పడిపోయినది. "మమ్ము సివిల్ సర్వీసులో తీసుకొనరు" అనుభావముతో చాలామంది హిందూ గ్రాజుయేట్లు దానికి ప్రయత్నించుటలేదని మేము పలుమారువినియున్నాము. ఈసంవత్సరముకూడా హిందూఅభ్యర్థుల సంఖ్య ముసల్మానులఅభ్యర్థులకన్న చాలాతక్కువగాయుండినదని వినినాము. ఈనిస్పృహను హిందూవిద్యార్థులు వదలుకొనుట చాలాఅవసరము. బ్రిటిషిండియాలోని ఐ. సి. యస్. లో హిందువులే ఎప్పుడును అధికసంఖ్యలో ఉత్తీర్ణులగుచుందురు. కాని హైద్రాబాదుహిందువులు మాత్రము చాలా వెనుకబడియున్నారు. దీనికికారణము ఉర్దూయేయని తోచుచున్నది. ఉర్దూకాధిక్యమును తగ్గించవలెను. మార్కులకు ఉండునట్టి పాండిత్యము సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగులకు అవసరములేదు. ఉస్మానియావిద్యాపీఠములో ఉర్దూలో పాఠాలుచదివిగ్రాజుయేట్లయినవారికిమరల ఉర్దూలోనే ప్రధానముగా పరీక్షించుటయేల? ఉస్మానియా విద్యాపీఠమువారి ఉర్దూబోధయు వారిచ్చిన పదవులును పనికిరానట్టివాయేమి? అవి పనికివచ్చినవైన మరల ౫౦౦ గుణాలలో ౩౦౦ గుణాలు ఉర్దూకుమాత్రమే ప్రత్యేకించుటలోనుండు విశిష్టతయేమి? హిందువులకు సివిల్ సర్వీసులో స్థానముతగినంతయుండుట అవసరమైతే వారికిని సౌకర్యముకలిగించవలెను. అందుచేత ముల్కీభాషలలో ఒకదానిలో ప్రతివిద్యార్థియు తప్పకుండా పరీక్షనొందవలె యిచ్చునట్లుగా నియమావళిలోమార్పులు చేయవలెను. ఇంతేకాదు ఉత్తీర్ణులైనవారు భూమ్యాదాయశాఖలో పనిచేయువలసినవారుగా నుందురుకాన వ్యవసాయకులవంశస్థులైన విద్యార్థులకు ప్రత్యేకప్రాముఖ్యత ఇయ్యవలెను. అభ్యర్థి "ఖురానా మనిషిగా ఉండవలెను అనుటాని కేమర్థమో మాకు తెలియదు. బీదవాడును ఖురానామనిషిగా ఉండవచ్చును. ఉత్తమగుణుడుగా ఉండవచ్చును. దొరజాతికిని నవాబుజాతికిని చేరినవాడు చెడ్డవాడుగానుండవచ్చును. కావున ఈనిర్బంధమును తొలగించవలెను. సాధారణముగా అభ్యర్థులబంధువులు ఉన్నతోద్యోగాలలోనున్నారా లేక వారు జాగీర్దారుల కుటుంబమువారా అని పట్టిపట్టివిచారింతురను ప్రతీతియొకటికలదు. బహుకాలమునుండి సివిల్ సర్వీసు విషయములో హిందువులకుండు స్థానము లెక్కకురానిదిగా నుండుచువచ్చినది. ఈవిషయాన్ని ప్రభుత్వమువారు విచారించి కనుగొని వారికిని సౌకర్యాలు కలిగింతురుగాక. బ్రిటిషిండియాలో ఏమతమువారైనా వెనుకబడితే వారికి విద్యలోను, ఉద్యోగాలలోను కొన్ని స్థానాలు ప్రత్యేకించుచున్నారు. హైద్రాబాదు హిందువులును ఉద్యోగాలలో వెనుకబడినవారుగా ఉన్నందున తుదకు ఉద్యోగస్థానాల ప్రత్యేకించుటయైనను చేయవలసియుండునని అభిప్రాయపడుచున్నాము.

హైద్రాబాదులో సివిల్ సర్వీసు హిందువుల కేమాత్రమున్ను లాభించనిదిగా పరిణమించినందున దీని చర్చ స్పష్టముగా చేయవలసివచ్చినది.

ఇత్తెహాదువారికి ప్రభుత్వాభయము

౧౩తతేదీనాడు హైద్రాబాదు ఇత్తెహాదుల్ ముస్లిమీనుసంఘ కార్యకారిణీసభవారి క్రిందివిధమైన తీర్మానముచేసి ప్రకటించినారు.–

రహబరెదక్కన్ పత్రికవారీ విషయమును ఎత్తిచూపినారు. నిజమనగా హైద్రాబాదు రాజ్యాంగ సంస్కరణములలో "రాజ్యాధిపతి ప్రజాప్రతినిధి" అని వ్రాసినారు. ఈవాక్యాన్ని రాజ్యాంగసంస్కరణముల రద్దుచేయవలెను అని విమర్శించినది ఇత్తెహాదువారు గమనించినారు– ఈవిషయంలో ఇత్తెహాదువారు ప్రత్యేకముగా తీర్మానించు అవసరం లేకుండెను– కాని ప్రభుత్వమువారు ఆతీసు ౧౩౫౦ ఫసలినాడు జరిదాలో కొన్ని విషయాలు ప్రకటించిరికాన అందును తెలిసికొనుటకై ఇత్తెహాదువారి క్రిందివిధముగా ప్రకటించుచున్నారు.

రాజ్యాంగసంస్కరణములను ప్రకటించినతర్వాత అవి ఇత్తెహాదువారికి తృప్తికరముగాలేవని ప్రకటించి కారణాలు చూపబడె– అందొకటి "దక్కన్ పాదుషాగారు ప్రజల ప్రతినిధియై యున్నారు" అనువాక్యము. అందుపై ప్రభుత్వమువారు ఇత్తెహాదువారి ఆక్షేపణకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు జరీదాలో ఇట్లుప్రకటించిరి– "అయ్యంగారుకమిటీ అభిప్రాయానుసారము కొన్నిలుహారు (శ)ఫార్సులను ఏవు అంగీకారమును సూచించి ప్రభువుగారికి తెలుపుకొన్న విషయములో ఏమైన తప్పుఅభిప్రాయము వెల్లడియైనచో దానిని సులభంగా సవరించవచ్చును. ఆదేశముగా ఇప్పుడు రాజ్యాంగసంస్కరణాల సంబంధమగు పీఠిక (Preamble) లో ఒకవిషయము స్పష్టముచేయబడుచున్నది– అదేమనగా శ్రీప్రభువుగారు తమకుసిద్ధించియున్న పరిపాలనాధికారమును ఉపయోగించువారై (In the excereis of his inherent sovereignty యీశాసనమును వెల్లడిచేయుచున్నారు–

ఈజవాబుచేత ప్రభుత్వమువారు "రాజు ప్రజల ప్రతినిధి" అనుమాటను రద్దుచేసినారని తెలుపవలసినదిగా తెలిపినారు– కావున ఇక పొరపాటు అభిప్రాయానికి తావులేదని ప్రభుత్వము తలచుచున్నది–

హైద్రాబాదు రెడ్డిజనసంఘము

రజతోత్సవమాగిపోవుట

[స్వ.వి]

హైద్రాబాదు రెడ్డిజనసంఘమువారు తమసంఘముస్థాపితమై ౨౫ ఏండ్లునిండినందున రజతోత్సవము ఈతేదీనాడు జరుపదలచియుండిరి. అందుకై మాలధనముకూడా వసూలుచేయుచు మంచికార్యక్రమమును ఏర్పాటు చేసుకొనియుండిరి. కాని ఈసంవత్సరము ఎప్పటివలె దినదినముపరిస్థితులేర్పడినందున హైదరాబాదు సంఘము నిర్ణయించి ఆందుచేత ఈజిల్లాలలోని రెడ్లకు ఉత్సవము జరుపుట ఆలోచనీయము కాదనియు దానిని ప్రస్తుతము నిలిపి మునుముందుచేయుటకు తలపెట్టియున్నారని రూఢిగా తెలియవచ్చినది,

---

హైద్రాబాదువిశేషవాణి

యుద్ధప్రచారము

హైద్రాబాదు రేడియోనుండి యుద్ధమును గురించి ౨౩,౨౬,౩౦తేదీలలో ౭ గం. ౨౦ నిమిషములకు ఉపన్యాసాలుజరుగును

షాయెగానారసత్వము ఫర్మాను

ముఖునవ్వనిజాంగారు ఈక్రిందివిధముగా ఫర్మాను ప్రకాశమొనరించినారు అస్మాలాపాయిగా అమీరాగు తెలియునట్లుగా చనిపోయినాడు. అతనికిపెద్దకుమారుడు ఆహెుద్దీను భాను, అతడుమంచిగుణములవాడు, కావున అతనుపాయిగానామీరుగానిర్ణయించబడుచున్నాడు. అయితే భాగాలనికాలాను అనుభవించిదనీవరకు అధీన జంగు అతనిపక్షమునకాచును గామాంధకమడు.

అలీఘరు పూర్వవిద్యార్థిసంఘములో ప్రధానమంత్రిప్రసంగము

"నేను సేవాగుణముతోవచ్చినాను"

అలీఘరు పూర్వవిద్యార్థులు హైద్రాబాదు జాగీరి హాలులో ౧౫తేదీనాడు ప్రధానమంత్రిగారి గౌరవార్థము విందుచేసిరి. ప్రధానమంత్రిగారిప్రశంసను నవాబ్ జవాబ్ యార్జంగుబహద్దరు చేసిరి. ఈ భయమునను ఆలీఘరులో ఒకచోటచదివితిమని చెప్పిరి. తర్వాతప్రధానమంత్రి ఛతారీనవాబు గారిట్లుపలికిరి.

"నన్ను ముఖునవ్వనిజాంప్రభువుగారు రాష్ట్రసేవకై పిలిపించినారు వారిసేవలో నిలిచినాను, శ్రీవారిచల్లనినీడలో నేనురాష్ట్రసేవచేయుదలచినాను, నేను హైద్రాబాదునకు సేవయుసేవాధర్మము నే వెంటతీసుకొనివచ్చినాను"

క్రొత్తఆయుర్వేదఫార్మసీ ప్రారంభోత్సవము

(స్వ విలేఖరి)

హైద్రాబాదు[దక్కను]్ అక్టోబరు ౨౫ నారాయణగూడ డిస్ట్రిలరీకాంపౌండులో శ్రీయుతనాగేంద్ర రావత్ జనార్ధన్, ఆయుర్వేదభూషణగారిచే ఏర్పాటుచేయబడి, వనౌషధములతోచేయబడినవన్నియుగల "నాను శ్రీదక్కన్ ఆయుర్వేదఫార్మసీ యొక్క ప్రారంభోత్సవము నవంబరు౫తేదీలోగా జరుపదలచియున్నారు. ఇందుకుమంచివైభవముతో ఏర్పాట్లుచేయుచున్నారు.

ఖాయెమిల్లత్ బట్టలముట

నవాబు బహద్దరుయార్జంగు బహద్దరుగారు ౫ తేదీనాడు ౩గంటలనుండి రాత్రి౧౧గంటలవరకు స్వహస్తములతో ముస్లింసాలెవారు నేసిన బట్టలను అమ్మిరి. వారిపవిత్రహస్తాలతో అమ్మినవస్తువులను కొనుటకుగాను ఇత్తెహాదువారును, యువకులు, వకీళ్లును అధికారులును చాలామంది గుంపులుగుంపులుగా వెళ్లిరి. గా|| సయ్యద్ అబ్దులతీఫ్ మంత్రిగారును వచ్చియుండిరి.

దొంగరాజుకు జెయిలు శిక్ష

కొన్నిమాసాలక్రిందట పత్రికలో ఒక దొంగ రాజుకథ వ్రాసియుంటిమి. చమనలాల్ అనేవాడు భోపాలసంస్థానంరాజునని వేషంవేసుకొని కొందరు అనుచరులనుతీసుకొని ఒకధాన్యంఅమ్మే మార్వాడీతోపసంస్థానంలో అడవులను అంతో ఇంతో గుత్తాకిస్తునని చెప్పి మోసగించి పైకం వసూలుచేసియుండెను అతన్ని పట్టుకొని సికింద్రాబాదులో విచారించి ఒకదినం జెయిలుశిక్ష విధించిరి.

ఋణపరిష్కార సంఘాలు

ఈక్రిందిస్థలాలలో పైసంఘాలు ఇంకొకరెండేండ్లుపనిచేయుటకు హైద్రాబాదు ప్రభుత్వంవారు ఆజ్ఞాపించినారు. ఔరంగాబాదు జాల్నా, తుల్జాపూరు, లాతూరు, గుల్బర్గా, చించోలీ, వరంగల్, ఖమ్మం, రాయచూరు, లింగ్సూరు, గంగావతి, కుష్టిగి, సిద్ధిపేట కల్వకుర్తి, ఆందోలు, బోధన్

నూనెతీయు పరిశ్రమవృద్ధికై బొంబాయి ప్రభుత్వ విధానము

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు గ్రామములలో నూనెతీయు పరిశ్రమను బాగు చేయుటకై హెచ్చుకొనుటకు ఆధునిక ప్రవేశ పెట్టుటకు ఒకవిధానమును అవలంబించినారు. ఆప్రభుత్వ పార్లి

గాంధిమహాత్మునికి ౩కోట్లగజాల ఖాదీ సూత్రమిచ్చుట

నాగపూరులో జరిగిన ఒక నిరాడంబరమైన సమావేశములో, నాగపూరు, బీరారు, మహాకోసల రాష్ట్రముల కాంగ్రెసుసంఘాలు గాంధీ జయంతి సందర్భములో గాంధీమహాత్మునికి రు ౧౧,౦౦౦ కల సంచిని దాదాపు మూడుకోట్ల గజాలు పొడుగుకల, రాట్నపునూలును బహూకరించినవి,

అప్పుడు గాంధీమహాత్ముడు ఖాదీకర్యమును గురించి ప్రసంగించుచు బీదలకు పనికల్పించి అన్నముపెట్టుకల శక్తి ఖాదీకి ఉన్నదనిరి. ఖాదీ. నిరుద్యోగ శ్రీతిని తొలగించగలదనిరి

ఈ సంవత్సరము గాంధీజయంతి సందర్భములో శ్రీజమ్నాలాల్‌బజాజ్ గారికి నాలా సంతృప్తి కనపరచినారు. "మీరు నిరంతరము ఖాదీప్రచారముసాగించుచు నూలు తీయుచుండవలెను. మన స్వరాజ్యము యిప్పించగలశక్తి యీ చరఖాకున్నది. కాబట్టి ప్రతియింటిలోనూ చరఖా తిరుగుచుండవలెను అని" వాయిచెప్పినారు

తరువాత వారు సత్యాగ్రహోద్యమమును గురించి ప్రసంగించుచు ఇట్లన్నారు. "ఇంకొకసారి సత్యాగ్రహముజరిపి శిక్షపొంది విడుదలయిన సత్యాగ్రహులు, ఉద్యమంపాసుమిన్నంతకాలము మరల సత్యాగ్రహం జరుపుచుండవలెనదే– అనారోగ్య హేతువునవల శక్తిలేని వారు తప్ప తక్కిన సత్యాగ్రహులు విడుదల అయినంతనే తిరిగి సత్యాగ్రహము జరుపవలెను–

హక్కులకై నెల్లూరు హిందువులసాధన

హిందూమహాసభ కార్యపరిషత్తువారి అభినందన

క్రొత్తఢిల్లీలో అఖిలభారత హిందూమహాసభ కార్యకారిసంఘ సమావేశములు అక్టోబరు ౧౨ లో ప్రారంభమై ౧౩లో ముగిసినది. అట్లాంటిక్ ప్రణాళిక, దేశములో మతకలహాల సంగతులుపరిస్థితులు, భారతదేశరక్షణ నియమాల క్రింద హిందూమహాసభ ప్రచారకుల అరెస్టులమొదలైన అంశాలను గురించి ౧౩ తేది సమావేశములో తీర్మానములు జరిగినవి.

"నెల్లూరులోని హిందువుల హక్కు–దిహిందూ మహాసభ సూచనలను అనుసరించి, వారిన్యాయహక్కులను, సంరక్షించుకొనుటకై అన్ని బాధలను ఓర్చి అధికారుల ఆజ్ఞలను ప్రతిఘటించినందుకు వారికికార్యకారిసంఘ సభ్యులు హృదయపూర్వకాభివందనములను తెలియపరచుచున్నారు– ఈపోరాటములో నెల్లూరులో హిందూమహిళలు ధైర్యసాహసాలతో వారి విధులను నిర్వహించినందుకు హిందూమహాసభ కార్యకారిసంఘసభ్యులు గర్వపడుచున్నారు.

ముస్లిముల కుట్ర

"దేశములో అంతఃకలహాలు బయలుదేరినప్పుడు వాటిని దేనికినిలెక్కచేయకుండ ఏదోఒక విధముగా ఇండియాలో స్వతంత్రముస్లిం సంస్థానమును ఏర్పరచవలెనని పట్టుదలతో విప్లవకారకులగు కొందరు ముస్లింరాజకీయవాదులు కూడమిగా సాగించుచున్న కుట్రఫలితముగానే దేశములోని వివిధప్రదేశాలలో మతకలహాలు బయలుదేరుచున్నవని కార్యకారి సభవారు దృఢముగా విశ్వసించుచున్నారు ఈవిధముగా భారతదేశైక్యతను, ఐకమత్యమును భంగపరచదలచినవారియెడలపట్ల భారతప్రభుత్వము అవలంబించుచున్న వైఖరిగురించి హిందూమహాసభ కార్యకారిసభవారు విచారపడుచున్నారు–

ఈవిషయములో బ్రిటిషుప్రభుత్వము ఏటవంటి వైఖరి అవలంబించినను దానితో మనకుసంబంధములేదు– కాని హిందువులుఅందరును మాతృభూమియొక్క ఐక్యత ఐకమత్యము వీటిని కాపాడుటకై సర్వదా సిద్ధపడి ఎన్ని బాధలువచ్చినను అందుకుసిద్ధపడి ఉండవలెనని ఈసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు"

మన కొంబువాను ఈవిషయ నా వచ్చే ఏడు ౧౨ నవ నీలసగ్రామాలలో ప్రవేశపెట్టగలరు. వీటిని నాసిక్, సతారా జిల్లాల, రత్నగిరిజిల్లాలలో ఏకరుమూడునెలలపాటు పరీక్షించి తృప్తిపడినచో, దానిని సగముధరకు కొనుటకు అంగీకరించుటకు అట్టివారల కిచ్చెదరు– ఈసగముధరముకూడ ౧ కి ౫ || ౫ వంతున నెమ్మదిగా చెల్లించుకొనవచ్చును–

| ప్రేమచందుగారి కథ |

విజయానికి పురుగు మెఱుపు

(గతసంచిక తరువాయి)

అనువాదకులు
దాముడిరంగారెడ్డిగారు

ప్రాతఃకాలమున చిదాన్ దుర్గమందు దాసీజనమంతయు వ్యాకులచిత్తమైయుండెను. కావలివారు, చౌకీవారుమరియు దాసీజనమంతయు దుర్గాకారిఎదుట తలలువంచినిలుచుండిరి రాణిం వెదకుచుండిరి కాని యామె జాడయెచ్చటను దొరకకుండుటలేదు.

ఇటురాణికొరకువెదికెను. కాని అచటగూడవారిలు మరియుసైన్యములవలె అంతటనుండిరి గదములయొక్క-రత్నఖచితభాగ్యహములు మూయబడియుండెను రాణిజాడతెలిసినవారలకొరకు బహుమాన్యపారితోషికమివ్వబడునని చాటింపబడెను.

కారాగృహమునుండి తెల్పినవార్యతి నంతకంటె ఉమించిన దృఢకారాగారములో నున్నానని రాణిపుడు తోచెను. దుర్గములో ప్రతిమనుజానామెయొక్క ఆజ్ఞాకారిగానుండెను. కాని నేనామె స్వతంత్రముగానుండియు పెదవి విప్పలేకుండెను ఆమెకిప్పుడంతటను శత్రువులే కనబడుచుండిరి. పక్షహీన పక్షికి పంజరములోనే సుఖముండును.

పోలీసధికారులు ప్రతిచోటసారిని విచారదృష్టితో చూచుచుండిరి. కాని ఆమె చినిగినచీరకట్టి పయాణికులవెంబడి తలవంచి గంగానదివైపు మెల్లమెల్లగా నడచుచుండిన భిక్షుకురాలువైపు శరిధ్యానమును పోకుండెను.

ఆమె పూర్తిపడుటలేదు. వెనుకముందులాడు ఎలేదు భిక్షుకురాలి రక్తనాళములలో రాణి రక్తము ప్రవహించుచుండెను.

ఇచ్చటనుండి భిక్షుకురా లయోధ్యామార్గమున నెడలుచుండెను. ఆమె దినమంతయు వికటమార్గములద్వారా తనప్రయాణమును సాగించుచు మరియు రాత్రిగాని ఒకఏకాంతస్థలమున పడుకొనుచుండెను. ఆమె ముఖము పచ్చబడిపోయెను. పాదములందు బొగ్గలు వచ్చెను. పుష్పవంటి శరీరము కమిలిపోవుచుండెను.

ఆమెఅధికముగా మార్గమధ్య గ్రామములందు లాహోరు రాణియొక్క ప్రసంగములు వినుచుండెను. అప్పుడప్పుడు పోలీసులుగూడ రాణిని స్తుతించుచుండినటుల కనబడుచుండిరి. వారినిజూచి నప్పుడు భిక్షుకురాలి హృదయమునందు నిర్జీవమైయున్న రాణిత్వము విజృంభించుచుండెను. కాని ఆమెరాకలను ఘృణాదృష్టితోజూచుచు శోకము క్రోధములో ఆమెకండ్లు నిండుచుండెను. ఒకదినము అయోధ్యానగరము సమీపించినతర్వాత ఒకవృక్షముక్రింద నాదీసురా లైకుమునుండి కష్టిడిని ఎదుటపెట్టి విషాదవదనముతో ఆలోచించుచుండెను. "నాయాత్రయొక్క అంతమెచ్చటనో ఏమో! ఈప్రపంచమందు నేనుండుటకు స్థలములేదా!" కొంతదూరమున నొక మామిడివనము కన్పించుచుండెను. దానిలో పెద్దపెద్ద డేరాలువేయబడియుండెను. ఎందరో కావలివారలు వింటి గలదుస్తులధరించి అటునిటు పచారుచేయుచుండిరి. ఎన్నిరో గుఱ్ఱములు వరుసగా కట్టబడియుండెను రాణి ఈలోకావైభవము శోకదృష్టితో వీక్షించెను ఆమెఒకప్పుడు కాశ్మీరదేశముకెళ్ళినపుడు ఆమెడేరాయొక్క హోవ భావములంతకన్న సెన్ని రెట్లుమించియుండెను.

ఇంతలో సంధ్యాకాలముసమీపించెను. రాణి యారాత్రియంతయు నచ్చట నేగడుపుటకు నిశ్చయించెను. అంతలో నొకదీర్ఘకాయుడొకటుటువచ్చి రాణి సమీపమున నిలబడెను. పొడుగు గడ్డము, యుద్ధమునందారితేరినశరీరము నడుమునందొకకత్తి గలవాడైయుండెను. ఇతనిజూచినంత రాణిరవకత్తినతిత్వరితముగా నడుమునందుమరుగుపరచెను. సిపాయి ఆమెనతిక్రౌర్యదృష్టితో గమనించుచునడిగెను. "భిక్షావిచ్చటనుండివచ్చుచున్నావు"

రాణి "చాలాదూరమునుండి"

"ఎచ్చటికివెళ్లెదవు?"

"చాలాదూరము"

సిపాయి రాణిని ధ్యానదృష్టితోపరికించి, "నీవీకత్తి నిమ్ముజూచెదను"

రాణికత్తి నిపట్టుకొనుచు నిలువబడియెను— తీవ్రస్వరముతో "మిత్రుడవా, శత్రుడవా?"

మిత్రుడను"

సిపాయిమాటలాడువిధము మరియు అతనివి లక్షణములనుజూచి రాణి విశ్వసించెను.

రాణి—"మోసము! విశ్వాసఘాతకమొనరించకుము!"

రాణికత్తినిదీని యుటుంచుటద్రిప్పిజూచి ప్రభావముతో దానినికన్ను లకద్దుకొనియెను. రాణి ముందు వినీతభావముతో దలవంచి,"మహారాణిచంద్రకుమారీ!" యనెను.

"కాదు, అనాధభిక్షుకురాలు. నీవెవరు" అని రాణికరుణాస్వరముతోనడిగెను

సిపాయి—మీసేవకులలో నొకడ!

రాణియతనివైపు నిరాశాదృష్టితో జూచుచు, "దుర్భాగ్యముకన్న నీప్రపంచములో నాకెవ్వరును లేరు"

సిపాయి:"మహారాణి! అట్లనకుడు! పంజాబుకేసరియొక్క రాణి పెదవి విప్పినంతమాత్రమున ఎందరికీర్తి మూలో ఇప్పటికినిరంగగలవు, దేశములో నీతుప్పుదిని మరువనివ్యక్తులెందరోయిప్పటికినిగలరు"

రాణి—ఇప్పుడునేను దేనినివాంఛించను. కేవలమొక్కకుటి అచ్చటకొంతముదప్పు నేనుయుండుటకు దగునదను.

సిపాయి:—అటువంటిస్థలము పర్వతములలోనె లభించగలదు హిమాలయప్రాంతమునకుపోవుదము. అచ్చటమీకే యుపద్రవములుకలుగదు

రాణి:—(ఆశ్చర్యముతో)అది నేపాలదేశముగదా! నేపాళాధీశుడు మొదటినుండియు మాకు శత్రుడే, శత్రుదేశమెట్లుపోగలను

సిపాయి:—రాణీ జంగబహాదూర్ దృఢప్రతిజ్ఞ పరుడు

రాణి:—జంగబహాదురు మొన్న మొన్నటేగదా మాకత్రువను, లార్డుడల్హౌసితోచేరి మాపైకత్తికట్టినది.

సిపాయి:—(లజ్జితుడై) అప్పుడు మీరు రాణి చంద్రకుమారిగా నుంటిరి. ఇప్పుడో ఒకదుర్భాగ్యభిక్షుకురాలు. ఐశ్వర్య ద్వేషులు ప్రతిచోటను కాన్పించును. జ్వాలలుప్రజ్వలించుచున్న అగ్నిని జలముతోచల్లార్తురు. కాని బూడిదను నొసట్టకెక్కించుకొందురు. మీరువరే విచారించకూడదు నేపాళములోధర్మమింకలోపించలేదు.మీరుభయమును త్యజించి అచ్చటికివెళ్లుడు మిమ్ము నేరితి గౌరవింతురో జూడుడు.

రాణియారాత్రియంతయు వృక్షముక్రిందనే గడిపెను సిపాయిగూడ నచటనే నిద్రించెను. ప్రాతఃకాలమున రెండుతీవ్రగమనాశ్వములువచ్చెను. ఒకదానిసిపాయిరెక్కెను రెండవదాని నొకయత్యంత రూపవంతుడగు యువకుడధిరోహించెను. ఆరెండవవ్యక్తి రాణి చంద్రకుమారి! ఆమెతనరక్షణస్థానమును వెదకుచు నేపాల్ పోవుచుండెను. కొంతసేపటికి రాణి సిపాయినడిగెను. "ఈడేరాలెవరివి?"

సిపాయి— రాణాజంగ్ బహదూర్ వి వారు యాత్రార్థమై వెంచినారు. కొనిమనకన్న ముందే నేపాల్ చేరగలరు.

రాణి—నీవు నాకిచ్చటనే వారిపరిచయముల గల్పించలేదు— వారివార్థిక హావము తెలిసియుండెడిది—

సిపాయి—ఇచ్చటమీకు వారిపరిచయము వసంభవము గానుండెను. గూఢచారుల దృష్టినుండి మీరుతప్పించుకొనజాలకుండి యుందురు

ఆకాలములో యాత్రలుసల్పుట మహాకష్టతరముగానుండెను, అయిదరి యాత్రికులకెన్నియో మారులు దోపిడిగాండ్రతో ఢీకొనవలసివచ్చెను— ఆసమయమున రాణియొక్క పరాక్రమము, యుద్ధకౌశలమునుగాంచి వృద్ధసిపాయి చకితుడగుచుండెను. ఒకప్పుడామె కత్తిమెరుపు మరొకప్పుడామె ఘోటకవేగగమనము కార్యసాఫల్యమునకు కారణమగుచుండెను.

త్యైష్ఠమాసము గ్రీష్మలోనె సమాప్తిచెందెను.గగనమందు మేఘమాలలు విస్తరించుచుండెను. ఎండిపోయినవరులు మరలప్రవహించుచుండెను. పర్వతోపరిభాగములనుండి ప్రవహించు నీటిధారలు భానుకిరణ తేజములచే ప్రకాశమానమయికన్నులపండువుగా నుండెను. నదులపైనావలెచ్చటను గానరాకుండెను— కాని అశ్వములతి నేర్పుగ లవి గావున నదులలోదిగుచుండెను. సుళ్లలోమునుగుచు తేలుచు అవలితట్టుచేరుచుండెను: ఒకప్పుడు తేలు కాంతేలు పిల్పుపై నదీయాత్రసల్పినట— ఈ యాత్రదానికన్న నధిక భయదాయకముగా నుండెను—

ఒకచో మబ్బులతోమాటలాడు వృక్షముల, అంధకారమయమగు అరణ్యములు మరొకచో జామువనము వాటిమధ్య ఏనుగులు జింకలు మరియు అరణ్యమృగముల గుంపుల కల్లోలములతి భయంకరముగా నుండెను— మైదానములో వరి మళ్లునీళ్లచేనిండియుండెను. రైతు స్త్రీలువరినాటుచుకొనుచు గేయముల పాడుచుండిరి— అనుకోరకు .... యుండెను వరికోతవ్యధుచ ... సొంపుతో మనుష్యుని హృదయము ఆనందభరితమగుచుండెను—

యీవిధముగా యాత్రాకష్టముల సహించుచు అనేకానేక విచిత్రదృశ్యముల గాంచుచు ఆయుద్ధ యాత్రికు లొక్కొదు నెలలో నేపాల్ దేశమందు ప్రవిష్టులయ్యిరి

[సశేషము]

మహారాజశ్రీ సికింద్రాబాదు
డిస్ట్రిక్టు మునసబుకోర్టు

S. c. S. No. 446/1941

పోలిశెట్టి వెంకటకృష్ణయ్య   వాది

ఎదిరి

ఇవటూరి దుర్గయ్య   ప్రదివాది

నోటీసు

వాది మైకెంబరులో ప్రాశోటుమీద ప్రతివాదిపైన రు 170-0-0 వాలీలకు దావా దాఖలుచేయగా, సదరుదావా ప్రతివాదికి సమనునిమిత్తము 10-11-1941 కి వాయిదాపడినది గాని ప్రతివాది పైతెదీనాడు పగలు 11 గంటలకు కోర్టువారిదెదుట హాజరై తన అక్షేపణలు తెలియజేసుకొనని ఎడల అయనపరోక్షమున డిక్రీ యివ్వబడునని తెలుసుకొనవలసినది.

బై ఆర్డర్

సికింద్రాబాదు   బి. నరహరిశాస్త్రి

ది 25-10-41   వాదిప్లీడరు

ని. మ. వ. నిజాంస్టేటు రైల్వే

నోటీసు

1941 అక్టోబరు 15వ తేది నుండి హైద్రాబాదు ఎమ్. జి. సికింద్రాబాదు మరియు హింగోలిలమధ్య ప్రయాణముచేయు ప్రయాణీకుల సౌకర్యమునకు 1, 2, 3 తరగతులుగల తూర్పికాలేజి పరిక్షలు యీ క్రింది నెంబర్లుగల రైలుబండ్లలో నడుపబడుచున్నది

హైద్రాబాదు ఎమ్-జి. పో19-00 32 డౌ—ప్యాసింజరు		హింగోలి పో 11-35 46ఫాస్ మిక్సడ్
సికింద్రాబాదు	రా19-25 ,,	రా 15-00 ,,
	పో20-10 ,,	పూర్నా పో21-17 31అప్ ప్యాసింజరు
పూర్నా	రా03-35 ,	సికింద్రాబాదు రా06.00 ,,
	పో06-30 45 అప్ మిక్సడ్	పో06.18 ,,
హింగోలి	రా10-10 ,,	హైద్రాబాదు ఎం-జి రా06-35 ,,

చీఫ్ ట్రాన్సుపొర్టేషను సూపరింటెండెంటుఆఫీసు
సికింద్రాబాదు-దక్కను
18-10-41 [నెం T R 2-8-41]

బై ఆర్డర్
ఎ, డబ్లుయు వాట్సు.
చీఫ్ ట్రాన్సుపొర్టేషను సూపరింటెండెంటు.

హైదరాబాదు ధరలు

తేది ౨౦-౧-౫౧ ఫ.

పల్లా ౧కి ౧౨౦ సేర్లతూకముధరలన్నీ హాలీకి

దిన్సు	పల్లా ౧కి ధర
	రూ అ పై
కిచిడిసాంబర్లు	౨౩ నుండి ౨౫
సంబర్లు	౨౪ ౮ ౦
ఢిల్లీబోగాలు,	౨౩ ౮ ౦
రాంసాగర్లు	౨౧ ౮ ౦
నావర్గాం	౨౦ ౪ ౦ కొత్తవి
,,	౨౨ ౦ ౦ పాతవి
ఆర్కాటి	౧౧ ౮ ౦ ౨౧౪ కొత్తవి
,,	౨౨ ౮ ౦ పాతవి
గోవాయణి	౨౦ నుండి ౨౦౪వరకు
ఐదుములు	౧౯ ౦ ౦
డేకారి	౨౦ ౦ ౦ ౧౮వరకు
గోధుమలు	
సర్బతి	౨౧ ౨౦౪
బస్సీ	౨౦ ౦ ౦ ౧౯౪ వరకు
అమ్మారి	౧౯ ౦ ౦
పోటీయా	౧౮ ౮ ౦
ఎర్రగోధుమలు	౧౬ ౮ ౭,౧౭
జొన్నలు	
తెల్ల జొన్నలు	౧౦౪ నుండి ౯౪
పచ్చజొన్నలు	౯ ౮ ౦
శెనగలు	౧౬౪ వరకే ౧ కే
కందులు రాయచూరివి	౯ ౮ ౦
మినుములు	౧౨ ౦ ౦
అంకలు	౧౪ ౪ ౦
సజ్జలు	౧౨ ౮ ౦
పప్పులు	
శెనగ పప్పు	౨౩ ౦ ౦
కంది ,,	౧౬ ౮ ౦
సిరిపెసర,,	౨౧ ౨౨ ౮ ౦
అంక ,,	౧౮ ౧ ౦
మినప ,,	౧౮ ౦ ౦ ౧౫౪
పెసర ,,	౧౯ ౦ ౦
బెల్లము	౧౫ నుండి ౧౬ వరకు
ఉప్పు	౧౨, ౧౧ ౮ ౦
పుల్లిగడ్డ	౧౨నుండి౧౧నుండి౧
వరుసు మందిది ౨, మ.౧౨వరకు. ౩ం-౨ా-౯	
చక్కెర మణుగు [౪౦ సేర్లు]	
జావా ,, ,,	౧౪ ౦ ౦
బొంబాయి ,, ,,	౧౩ ౧౪ ౦
మద్రాసు ,, ,,	౧౩ ౧౫ ౦
నిజామాబాదు ,, ,,	౧౩ ౧౨ ౦
ఎర్రచక్కెర , పల్ల	౧౩, నుండి ౧౫ వర
కర్రచక్కెర ,, ౪౦ సే.	౧౬ ౧౨ ౦
ఎల్లిగడ్డ మణుగు ౧౨ సే.	౫ ౮ ౦
అల్లం ,, ,,	౬-౮-౦, ౫-౮-
మణుగు ౧౨ సే	
కొబ్బెరనూనె ,,	౫ ౧ ౦
కుసుమనూనె ,,	౫ ౦ ౦
నువ్వులనూనె ,,	౪ ౦ ౦
వేరుశెనగనూనె ,,	౩ ౪ ౦ ౩ ౬
కిరోసిన్ (గ్యాస్) ,,డబ్బా ౧కి	౪-౧౨-౦
నెయ్యి మణుగు ౪౦ సేర్లు	
బెరారు నెయ్యి ,,	౬౫ ౦ ౦
తెలంగాణా ,,	౫౫ ౦ ౦
వనస్పతి డబ్బా ౧కి	౧౧ ౬ ౦
ఆముదాలు బస్తా ౯,	౯ ౮ ౦
వేరుశెనగ ,,	౭ ౪ ౦
పప్పు ,,	౧౨ ౦ ౦
బంగారు తులం ౧కి	౫౦ ౪ ౦
వెండి ౧౦౦ తు	౬౨ ౮ ౦
,, తు ౧కి	౦ ౧౧ ౬
సవరన్ ౧కి హాలి సూ.	౩౩ ౮ ౦
మారకం	
హాలీకి కల్దారు	౧౫ ౧౫ ౬
కల్దారుకు హాలీలు	౧౫ ౧౩ ౬

బొంబాయి ధరలు
(అక్టోబరు ౨౪ వ తేదిన)

	రూ. అ.
ప్రోద్దుత్తి (ఏప్రిల్-మేవాయిదా ౨౧౮-౨ కంట్రాక్టు)	
ఉత్రాపత్తి (డిసంబరు-జనవరి వా ౧౬౮-౧- యిదా)	
,, ,, (మార్చివాయిదా)	౧౭౨-
(అక్టోబరు ౨౪ తేదీన)	
వెండి (తయారు) తులాలు ౧౦౦కి	౬౩-
,, (నవంబరువాయిదా)తు.౧౦౦కి	౬౨-౧౩-౦
,, (డిసెంబరు ,,) ,, ,,	౬౨-౧౨-౦
బంగారు (తయారు) తులం౧కి	౪౨-౧-౬
,, (నవంబరు వా||) ,, ,,	౪౨-౧-౯
,, (డిసంబరు) ,, ,,	౪౨-౨-౦

గమనిక:—

ధరలు వీలైనంతవరకు సరియైనవిగా తెలుపుచుందుము. అయినను ఏమైన పొరపాట్లుండినచో వానికి పత్రికవారు బాధ్యులుకాజాలరు,

స్మారకచిహ్న పాఠశాల

(ఒకవిలేఖరి) కంఠాయపాలెం అజారు ౧౩

డాక్టరు రవీంద్రనాథ ఠాగూరుగారి మరణము నకు సానుభూతినిచెప్పుచు వారి జ్ఞాపకచిహ్నము గా "శ్రీ ఠాగూరుపాఠశాల" నామమున తెలుగు లో ప్రాథమిక పాఠశాలను వరంగల్లు జిల్లాలో మహబూబాబాదు తాలూకా కంఠాయ పాలెం పురవాస్తవ్యులు ౨౧ మెహరు ౧౩౫౦ నాడు స్థాపించిరి. "శ్రీఠాగూరు పాఠశాల" యం దితరపాఠశాలలయందుండు యింగ్లీషు విద్యాలో పము రూపుమాపబడగలదు. (అనగా)ఇందు నా ల్గవతరగతియం దుత్తీర్ణులైనవారు సర్కారు హైస్కూళ్ళలోను, మిడిల్ స్కూళ్ళలోను మొదటి ఫారములోచేరి విద్యాభ్యాసము చేయగలుగుదు రు. ఇందిరుపురుపాధ్యాయులు (మల్లెలరాజేశ్వ రశర్మ, సిరంశెట్టి సత్యనారాయణనాయుడు,) ఉ చితముగా శిక్షణనొసర్చుచున్నారు

కంఠాయపాలెం దేశముఖు శ్రీరాజా వెంక ట్రామారెడ్డి దేశాయిగారు ప్రఖ్యాతమైన విద్యా భిమాని. గుణగ్రాహి, శాంతం దసమానుడు. పాశ్చాత్యదేశములయందు పర్యటనకొనర్చినవా రు వీరీపాఠశాలయందు కడుశ్రద్ధవహించి తో డ్పడుచున్నారు-

గ్రంథదానము

మహబూబునగరం అజారు ౧౧

తేది-౧-౧౩౫౧ఫ- శాలనగరముసమీపము న ఉండే రామేశ్వరయాత్రికొల్లమ ఇక్కడినుం డి ఆర్యసమాజ పండితప్రచారకులగు శ్రీమాన్ రామమూర్తిగారిని, ఆర్యసమాజాధ్యక్షులు శ్రీ మాన్ శె- సిద్ధలింగప్పగారిని వెంటతీసుకొని వెళ్లి అక్కడ వేదోక్తముగా హవనయజ్ఞము ము న్నగునవి చాల వైభవముగా జరిపించిరి- తర్వాత సమాజమునకు శ్రీమాన్ జోన్నల సిద్ధప్పగారు అర్థసహితముగాయుండే సంస్కృత హిందీ యజుర్వేదము తెప్పించుకొనుటకుగాను తగుద్రవ్య మును వెంటనేయొసంగిరి- మాజిల్లావాసులగు అ భిమానులు తక్కిన మూడువేదములను సమాజ మునకు కృపాపూర్వకముగా యొసంగగలరని కోరుచున్నాము-

ఇట్లు

ఆర్యసమాజ మంత్రి

అనావృష్టి బాధలు

అనావృష్టి బాధలనుగురించి ఇంకను వార్తలు వచ్చుచునేయున్నవి. మహబూబునగరంలోను దానిచుట్టుప్రక్కల గ్రామాలలోను జొన్నచేలు, సజ్జచేలు, కందిచేలు ఎండిపోవుచున్నవి. వేరుసెన గ చాలుగవంతువరకు ఫలించినదికాని, వర్ష ములేనందువలన ఆకాయలను భూమిలోనుండి మరువుగా పెరుకుటకు వీలులేకుండపోయినది-చె రువులలోఉండిన కొద్దిపాటినీటిని నమ్ముకొనిచే సినసైరులు ఎండిపోయినవి. అందరును తలఫ్ మాల్ దరఖాస్తులు ఇచ్చుటకు సిద్ధమైనారు.

వరంగల్లుజిల్లా, మధిరతాలూకా పేరుపల్లిలో క్రొత్తగా రెండుసంవత్సరములనుండి వేయుచున్న పెద్దచెరువు ఇప్పటికి పూర్తియైనది- ౧౩౫౧ఫ. ఆజారుగారలేదివరకు ఈచెరువులో ఒక్కచుక్క

పాంకుంట జాగీరు రైతుల మొర

జాగీరుదారుగారు రైతులపట్టాహక్కును తొలగించుట

(ఒకవిలేఖరి)

పాంకుంటజాగీరు అజారు౧

పాంకుంట ఫరీదుల్నిసాబేగంగారి జాగీరు గ్రామము జనగామతాలూకాలోచేరినది. ౩౫౦ గృహములు ౧౪౫౦ మందిజనులుగల గ్రామము రూ-౩౦౦౦ ల భూమిపన్నువసూలగును. రూ- ౧౫౦౦ అబ్కారీపన్ను వసూలగును-ఈ గ్రామము క్రింద రెండుచిన్న గ్రామములుకలవు ఒకటిపుట్ట గూడెము రెండవదికన్నరెడ్డిగూడెము. ఈ గ్రామ ములలో ౧౩౩౬ ఫసలీలోబందోబస్తుకొలత ఆ యినది. కాని దీనికుస్వాయి కొలపూర్వమే ౧౩౪౫ ఫసలీలో మరలబందోబస్తువారు కొల తవేసినారు. రెండవకొలతకు కారణమడుగగా న క్షాచెడినందున మరలకొలత చేయవలసివచ్చెనని చెప్పిరి నక్షాయెట్లుచెడిపోయెనోయేమో విచిత్ర ము! రెండవకొలతతరువాత పుట్టగూడెమును జాగీ రుదారుగారు తనమఖ్తాగా వసూలు బాకీలోచూ పించి రైతులకుసంక్రమించేపట్టాదారు హక్కును తొలగించిరి. ఇందుకొరకేకాబోలు నక్షాచెడిపో యెను.

రైతులకీవిషయము తెలియగనే ౩౫ మంది కాలినడకతో హైద్రాబాదులో పైఅధికారుల తో మొరపెట్టుకొనుటకైవెళ్ళి బందోబస్తునాజ ముగారికిని క్రోఫుటన్ గారికిని విజ్ఞప్తులపెట్టుకొ ని, వారితో తమకష్టములను తెలుపుకొనిరి

జాగీరుదారుగారివద్దికిపోయి మొరపెట్టు కొనగ వారితో బందోబస్తులో మీపేరనేపట్టాల గును, భయపడనక్కరలేదని, మఖ్తాచేయించు కొనుటలేదని యెంతోనచ్చచెప్పుచూచిరికాని రై తులకు ఏమాత్రము తృప్తికాలేదు. శ్రీయాకూ బ్యమైనమాటలు వారినితృప్తిపరచలేదు. ఈమఖ్తా గ్రామములో రెండ వేలపన్ను వసూలగును. పదా ముఖ్తా ౯౦౦ (జాగీరుదారుగారు) నిర్ణయించుకొ న్నారు.

అయినసనీరు లేకుండెను. అందుచే చెరువులో దట్టునరైతులు ఖుష్కీ సేద్యముచేసి ౧౦౦ ఫుట్లకు పైగాపండే జొన్న పైరులువేసియుండిరి-౧౩౫౧ ఫ-అజారు ౨వతేదిన తమ్మిలేటిప్రవాహము త్రో సికొనివచ్చి పైరంతయుమునిగిపోయినది-ప్రజాప పైరులు పూర్తిగాఎండిపోయినవి. తరీపొలాలలో నాగటిచాలైనను పడలేదు.

కరీంనగరంజిల్లా సిరిసిల్లతాలూకాలో కోనా రావుపేటప్రాంతమందు ప్రజాసపైరులుపూర్తిగా ఎండిపోయినవి. బావులక్రింది సేద్యముచే కొద్దిగా ఉదయించినపైరులు గంపసుడికోగములు కీటక ములతగిలి నష్టమైనవి వ్యవసాయపు కూలిపనుల లోజీవనముపోను మాల మాదిగ లిపుడు తుంగ్భా భద్రాపంచినములను డి బడిపిర్చుకొట్టుకొని తెచ్చి జీవనముగడుపుకొనుచున్నారు- పాయిసాగ్రామ మునుండి మరిపుడ్లదరకు గోడ్లుచేయి చుపనిజరుపు చో వీరలకు పనులు దొరకగలవు. పశువులమేత ఎక్కడనైన సుఖముగా సంపాదించుకొనవలెనని న పశువుల శోకపన్నువల్ల ఆటంకము కలుగు చున్నది.

మండల దీక్షా మహోత్సవము

(ఓ. వి.)

జనగామతాలూకాలోని బల్లాపురంగ్రామము న వృష-అశ్వ-బ-౩ బుధవారమున, శ్రీ పర్వత తీర్థస్వాములవారి "మండలదీక్ష"ను సమాప్తము చేయుసందర్భమున గ్రామస్థులచే జయంతి జరుప బడెను ఈమహోత్సవమును చూచుటకై సమా రు ౩౦౦౦మందిసమాజేశమయిరి. హరికథలు, భజ నలు, అన్నసంతర్పణములు, విరివిగాజరిగినవి- నా డురాత్రి ౧గం వరకు శ్రీలాకారెడ్డిఅనువారిచే మద్యపాననిరోధ ప్రచారము చేయబడెను. అట్టి సమయమున నక్కడి మాలీపటేలు అక్కారెడ్డిగా రువచ్చి "ఈప్రచారమువల్ల అబ్కారీగుత్తేదారుల కును మాకుచాలనష్టమువచ్చును గాన దీనిని ఆప వలె"నని నిర్భంధించిరి. ప్రచారకు సూరిజనులపల కుగొంటుడని యిరువురుభటుల కాజ్ఞాపించిరి-దా నితో ప్రజాబాహుళ్యమున కలకలముద్భవింపగా కొందరుపెద్దలు "ఈప్రచారముచాపకలదనియు, ఇది శ్రీనిజాంప్రభువరేణ్యుల యామోదముపొం దినట్టిదనియు,ఈప్రచారకు డాజ్ఞపొందినవాడని" యు పటేలుగారికినచ్చచెప్పి వారినిసాగనంపిరి- తరువాత ప్రచారము నిర్విఘ్నముగ సాగినది-మరు నాడు అవభృథస్నానానంతరము భోజనములుచేసి ప్రజలు తమతమనివాసముల కేగిరి.

ఖండేరావుగారిపై దెబ్బలు!

మహాత్ముని లేఖ

(ఒ-వి) బాదేపల్లి ౧౯-౧-౫౧

జడిచర్ల అమీనాగారు శ్రీ పెనుమార్ల ఖండే రావుగారిని స్టేషనుకు పిలిపించి ౫౭ గురు జవానులచే కట్టించిరను వార్త గోలకొండ పత్రికలో ప్రకటింపబడియుండెను- తదనంతరకథను గూర్చి పలువురు ప్రశ్నించు చున్నందున ఈపత్రికాముఖమున పాఠకులకు తెలుపుకొనుచున్నాను-

సెప్టెంబరు ౧౦-వ తేదీన జిల్లా అవ్వల్ తాలూక్దారుగారికిని జిల్లా మొహతమీమ్ గారికిని ఖండే రావుగారిదెబ్బలు చూపించబడెను- మొహతమీమ్ గారి ఆజ్ఞానుసారం ఒకదరఖాస్తును యిచ్చి జిల్లాసర్జనుగారిచే పరీక్ష చేయించబడెను. హైద్రాబాద్‌లో హోం సెక్రటరీ గారినికలిసి వారికి దెబ్బలు చూపించబడెను- హోం సెక్రటరీ గారు తగు విచారణ గావించి న్యాయము చేతురని వాగ్దానము చేసిరి.

బ్రిటిష్ యిండియానుంచి నైజాంగుండా ఢిల్లీకి పాదచారులై వెళ్లుచున్న సత్యాగ్రహులు బాదేపల్లికి వచ్చినప్పుడు ఖండేరావుగారి అతిథులుగా యుండిరి- వారు ఈదెబ్బలుచూచి ఆశ్చర్యపడి మనప్రధానమంత్రిగారి కోశ లేఖ్రవాసి నకలును మహాత్మా గాంధిగారికి పంపిరి- మహాత్మాగాంధీగారు తమ సానుభూతిని తెల్పుచూ శ్రీయుత జానపాటి సత్యనారాయణగారికి కార్డువ్రాసిరి- కార్డులోని విషయము ఇంగ్లీషునుండి తర్జుమాచేసి క్రిందయివ్వబడినది.

జడిచర్ల సర్కిల్ యిన్స్‌పెక్టరుగారు సి-ఐ-డి యిన్స్‌పెక్టరుగారును కొంత విచారణగావించిరి- తదుపరి జిల్లా మొహతమీమ్ గారు విచారణగావించుచున్నారు. ఫలితము తేలిన వెంటనే పాఠకులకు నివేదించుకొందును,

మహాత్ముని లేఖ

సేవాగ్రామం ౨౯-౯-౪౧.

"ప్రియమైన సత్యనారాయణ,

ఖండేరావుగారికి జరిగినదానికి నేను చింతిల్లుచున్నాను. ఆతడుపూర్తి ఆరోగ్యము చెందినట్లు నమ్ముచున్నాను- ఆతనికి అవసరమైన బలమును ధైర్యము భగవంతుడు ప్రసాదించు గాక యని నేను ప్రార్థింతును."

నీయొక్క బాపు.

మధిర తాలూకా యుద్ధ కమిటీ సమావేశము

(స్వ. వి) మధిర, అక్టోబరు ౧౭

ఈరోజు మాల్గుజారీశాఖాధ్యక్షులగు డయిరక్టరు జనరల్ గ్రాహమ్ గారి అధ్యక్షత క్రింద జూబిలీ పార్కునందు సభసమావేశమయ్యెను సుమారు ౫-౬ వందల పురజనులు హాజరయిరి స్థానికతహసీలుదారు సాహెబు గారు యుద్ధము వలన కలిగిన మార్పులు ప్రజలకష్టములు ఎందుకలవ యుద్ధమునకు సహకారము చేయవలయునో వివరముగా ఉపన్యసించిరి. అటుపిమ్మట మ-రా-కొండపల్లి శేషగిరిరావు వకీలుగారు ఉర్దూలోను చతుర్వేదుల వెంకటకృష్ణయ్య వకీలుగారు తెలుగులోనున్నూ ప్రజలకు యుద్ధసమాచారమునుగురించి బోధించిరి. అటుపిమ్మట అధ్యక్షులు దిగువరీతిని ఉపన్యాసము గావించిరి నేడు కాలమానపరిస్థితులు విచారించుటకు వారావచ్చితిని. యుద్ధకమిటీసభ్యులకోరికపై ఈసమావేశములో నన్ను అధ్యక్షులుగా కోరినందుకు మిమ్ముల అభినందించుచున్నాను. ఇపుడుజరుగుచున్న ఘోర సంగ్రామము ప్రపంచవాసులందరికిని దుస్సహమైపోయినది. జర్మనుతనరాక్షస నాజీతత్వమును పరిహద్దునగల చిన్న చిన్న రాజ్యముల తనయినప కాళ్ళతో మర్దించి వారిస్వాతంత్ర్యజీవితములను భంగపరిచెనో మీకు తెలిసియేయున్నది. దాని కొరకు బ్రిటను అనేకవిధముల మంచిమాటలతో హిట్లరుకు హితోపదేశముచేసెను. కాని ఫలితము లేకపోయెను దుష్టుడగు బ్రిటను ప్రపంచవాసుల స్వాతంత్ర్యమునిలుపుటకు యుద్ధమునందు దిగవలసివచ్చెను. రెండుసంవత్సరములనుండి ఘోర సంగ్రామములో అజేయముగా బ్రిటను తనబలమును అభివృద్ధిపరచుకొనియున్నది. నీతిలేనిహిట్లరు రష్యాదేశముతో ౧౦ సంవత్సరముల (పాక్టు) వడంబడిక చేసుకొని వత్సరముదాటకపూర్వమే ఆక్రమముగా తెలుపకనే చిత్తుకొయినుదతె వడంబడికనుబట్టి దాడులు చేసి ఒకకాటివడితేయిన తనబలమువంతయును రష్యాపై విజృంభి ప్రజేకి దొంగయనిపించు కున్నాడు. రష్యా తనకుండిన బలమునొగ్గి భయంకరముగుతిరుగు దాడులుతీయుచున్నది, భారతదేశ సైనికులు ఇరాక్ అబిసీనియా లిబియా మొదలగు దేశముల తమపరాక్రమమును. శత్రువులకు బలి చూపిరి. భారతదేశ ముఖద్వారము వద్దకు యుద్ధజ్వాలలు ప్రజ్వరిల్లవచ్చు అప్పుడుమన ముత్వరపడినలాభము లేదు. ముందుగా మేల్కొనవలసియున్నది. అని ఉపన్యాసము ముగించి యుద్ధకమిటీవారు రెండువేలరూప్యములు శ్రీవారికి సమర్పించి యుద్ధకమిటీ సభ్యుల నెల్లరిని తరువాత హృదయపూర్వకమైన ప్రేమతో తెచ్చి కమిటీసభ్యులచేతు, కలిపిరి చందాలొసంగినవారికి ప్రేమపూర్వక వందనములాచరించిరి- రెండవదినము గ్రామములోనడిచివెళ్లి రయితులను కాలమానపరిస్థితులు కనుగొనిరి- అనేక మందిదరఖాస్తులు కియప్రమునకు చి లోస్తులు కిచియిచ్చిరి, అందరికిని గుసహాయము చేయుటకు వాగ్దత్తము జేసెను శ్రీ మాదవాటి రామచంద్రరావుగారును కేశవరావుగారును పద్మవాళక శ్రీ వి-ఎ-టియల్ గారును తాలూకా పరిస్థితులు కరువుజంగ్లాతు భూములలో పశువుల మేతనుగురించి యిక్కట్లు బెజవాడరోడ్డు మధిరరోడ్డు కలుపుటగురించియు ఒకగంటకాలము చర్చజరిగినపిమ్మట నోటుపుస్తకములో వ్రాసుకొని కొద్దిదినములలో సహకారము కలుగునని నమ్మడి అనిశెలవిచ్చిరి- ప్రజలందరును వారి ప్రజారణకు సానుభూతిజూపిరి.

గద్వాలలో గాంధీజయంతి

(స్వ. వి)

౨వ అక్టోబర్ దినమున శ్రీమహాత్మా గాంధీగారి జయంతిజరుపుటకై శ్రీకృష్ణమందిరములో నొకగొప్పసభ జరిగినది. సభకుచాలామంది ప్రేక్షకులు వచ్చియుండిరి సభలోరయిత్తయినస్థలమున శ్రీ గాంధీగారిపోటో అలంకరించిపెట్టబడియుండెను. సభ్యులఆజ్ఞా ప్రకారం శ్రీనరసారెడ్డిగారు సభకు అధ్యక్షతనువహించిరి.

మొట్టమొదట యిక్కడి ఉన్నత పాఠశాల బాలికలు జాతీయగీతములపాడిరి. తరవాత స్థానిక ప్రముఖులును, విఖ్యాతవకీలునైన శ్రీ నాగప్పగారు మహాత్మా గాంధిజీవితమునుగూర్చి మాట్లాడిరి సభ్యురాండ్రపక్షమున శ్రీమతి గౌరమ్మ గారు గాంధీజీవితముపైన నొకమంచివ్యాసమును వ్రాసిచదివిరి వీరుముఖ్యముగా గాంధి గారు స్త్రీలకుచేసిన సేవనుకొనియాడిరి. తరువాత అధ్యక్షులవారు మహాత్మా గాంధీ గారిజీవితమునుగూర్చి ఒకఘంటకాలముపన్యసించిరి.

చందావివరము
౧ సంవత్సరమునకు రు 6
౬ మాసములకు రు 3
(బ్రిటిష్ ఇండియాలో సం॥చందా ౫-౮-౦ కల్దారు)
పాతపత్రికలకు వెల ప్రత్యేకము.

గోలకొండపత్రిక
Golkonda Patrika

PUBLISHED ON EVERY MONDAY AND THURSDAY

THE ONLY … PAPER THAT REACHES The masses in the Dominions
* * *
BEST MEDIUM for Advertisement.

Volume 16 **Hyderabad-Dn** **Monday 27th October 1941** *Number* **48**

ఘోరమైన బందిపోటు-దొంగతనాలు

రెండేండ్లనుండి రోహిలాలుచేసిన కార్యక్రమము

హైదరాబాదురాష్ట్రములోనిజిల్లాలలో అనేకస్థలాలలో రెండేండ్లనుండి తుపాకులతో ఆయుధాలతో (డాకాలు)బందిపోటుదొంగతనాలు జరిగినవి బయటపడినవి- వాటినిచూడగా చాలా భయంకరమైనవిగా కనబడుచున్నవి. ఈదొంగల గుంపులోనుండి ౧౦మంది పట్టుబడినారు. వీరందరున్ను రోహిలాలే ఈ గుంపునకు నాయకుడు ఉమర్ ఖాన్ అను రోహిలా. ఆతడు ఈ౧౦ మందితో పట్టుబడినాడు. ఈపట్టుబడినవారిలో కొందరు "ఆఫ్ఘానిస్తాన్ సైన్యము"లో సర్కారీ మిలిటరీ నౌకరులైయుండి ఉద్యోగమునుండి వెళ్ళగొట్టబడియుండిరి.

రెండేండ్లక్రిందట ఉమర్ ఖాన్ యొక్క ప్రధాన నాయకత్వములో ఈదొంగలగుంపు తమకార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించిరి ఉమర్ ఖాన్ మంచి బట్టలువేసుకొని "షేషన్"కల పఠాను అనుచేయపొంది పెద్దపెద్దవారితో చేతులుచేతులు కలుపుచు బుజాలురాయుచూ తిరుగుతూవచ్చినాడు

ఈదొంగలగుంపుయొక్క స్వాకార్యసాధనకు పనిచేసిన ఆయుధాలేననగా తుపాకులు పిస్టలులు, బంబియాలు,కత్తులు, గొడ్డండ్లు, మున్నగునవి- వీరి వాహనాలు మోటార్లు, వివిధమైన ఆయుధాలను ధరించి మోటార్లలో అనేకులై వీరురాష్ట్రములోని గ్రామాలపైబడి అందరిధనికులయిండ్లు పగులగొట్టి దోచుకొనుచుండిరి-ఎవరైనా ధైర్యముచేసి ప్రతిఘటించప్రయత్నం చేసినట్లయితే వారికితమ బందూకులు [తుపాకులు] రివాల్వర్లు చూపించి "కాల్చుతాము మాకు"అని అదలగొట్టేవారు- అక్కడికి ఇంకెవ్వరైన తెగించి ప్రతిఘటించితే కత్తులతో వారినిగాయపరుచుచుండిరి-పోలీసువారువిచారణచేయగా ఇంతవరకు తెలిసినంతవరకు వీరు ౧౫౦ డాకాలు చేసినారట. ఇంచుమించు ౩౦౦౦౦రూపాయీల విలువగల బంగారు వెండి సొమ్ములను అపహరించినారట- ఈ౧౫౦ డాకాల కథలంతా రొట్టిమైయున్నవోయేమో? అందులోరెండు తెలియుచున్నది.

మెదకుజిల్లాలో లి గాపేట అను గ్రామములో ౨౫సెప్టెంబరు ౧౯౪౦నాడు నడుమురాత్రి ఒకకోమటియింటిపై వీరుపడినారు-౧౧౫౦౦ రూపాయీలవిలువగల సొమ్ములను లాగుకొన్నారు-

నిజామాబాదుజిల్లాలోని రేంజా అను గ్రామములో ౧౧సెప్టెంబరునాడునడుమురాత్రి ౫౦౦౦ రూపాయీలడాకాచేసిరి-అన్నింటికన్న ఘోరమైన విషయమేమనగా నల్గొండలోని కర్నపల్లిలో హిమాయతుసాగరంవద్ది హిమాయతునగరులోను వీరుబందిపోటుదొంగతనాలు చేసిరి. అచ్చటవీరిని ప్రతిఘటించిన గ్రామస్థులపై వీరు తుపాకులతో కాల్చి ౧౫మందికిగాయములుగలుగజేసిరి. కర్నపల్లిలో ౩౦ సెప్టెంబరునాడు నడుమురాత్రివేళ మూడిండ్లలోడాకాలుచేసి ౧౨౦౦రూ॥విలువగల సొత్తులపహరించిరి-గ్రామస్థులు ఈదొంగలను ప్రతిఘటింపగా వారిపైతుపాకులనుకాల్చి ౧౫మందినిగాయపరచి తమమోటార్లలోపడి మాయమైపోయిరి- హిమాయతునగరులో నడుమురాత్రివేళ కొంతమందినిగాయపరచి ౨౦౦౦ రూ॥ సొత్తులు దొంగిలించి పారిపోయిరి-౧౧అక్టోబరునాడు నడుమురాత్రివేళ అత్రాఫుబల్దాలోని వాదిరుగల్లు గ్రామముమీదపడి ౨౦౦౦రూ॥విలువగల సొత్తుల దొంగిలించిరి.

ఈగుంపు డాకాలుచేసిన యితరస్థలాలేవనగా కరీంనగరులో ౦ మలాపూరు పెద్దపల్లి ఖమ్మంలోనిబంసపోమారంగ్రామం, యెల్లందూ, మహబూబునగరు పెద్దనగరు, లక్కారుగూడ.

ఈదొంగలగుంపు సికింద్రాబాదు హైద్రాబాదునగరాలను తమముఖ్య కేంద్రాలుగా ఏర్పాటుచేసుకొని అచ్చట దొంగిలించినదానిని విభాగించుకొనుచుండిరి-సికింద్రాబాదులోని ఒకహోటలులో వీరుండినారని తెలిసి పోలీసువారువారిలో ప్రవేశించి వీరిలోకొందరినిపట్టుకొని వీరిగదిని శోధించగా తుపాకులు రివాల్వరు. కత్తులు దొరికినవి- ఇంతేకాదు-గొడ్డండ్లు, ఎలెక్ట్రికుటార్చిలైట్లు,ఇనుపపెట్టెలనుపగులగొట్టే కొరముట్లుమున్నగునవి చాలాదొరికినవి

మరొకవిశేషమేమంటే ఎక్కడనైతే డాకాకోలములో తుపాకులను కాల్చియుండిరో అట్టి తుపాకులలోఒకటి ఉమర్ ఖానువద్ద ఉండినది-ఆతడు దానిని బ్రిటిష్ఇండియాలోఉండే ఒక అఫీసరుమిత్రునివద్దనుండి యేదో సాకుచెప్పి దానిని తెచ్చియుండెను- ఇంకొకవిశేషమేమనగా హై

గాంధీమహాత్మునితో దేశనాయకుల చర్చలు

ఇపుడు సేవాగ్రామములో గాంధీమహాత్ముని ఆశ్రమమందు కాంగ్రెసు కార్యపరిషత్తు సభ్యులు చాలామందివచ్చియున్నారు- సర్దారువల్లభాయిపటేలు, రాజేంద్రప్రసాదు, ఆచార్యకృపలాని అసఫ్అలీ గారలు అక్టోబరు ౨౧ వతేదిన గాంధీమహాత్మునితో చర్చించిరి. జైళ్లలోఉన్న కాంగ్రెసుఅధ్యక్షుడగు అబ్దుల్ కలాం ఆజాద్ గారితోను, పండితజవాహర్లాలునెహ్రూగారితోను సంభాషించవచ్చినట్టి మహాదేవ దేశాయి గారు కూడ ఆచర్చలలో పాల్గొనిరి- జయప్రకాశ్ నారాయణ గారు వ్రాసినారని చెప్పుచు ఒక లేఖను ఇండియాప్రభుత్వమువారు ప్రకటించియుండిరిగదా. ఆలేఖనుగురించి చర్చజరిగియుండవచ్చును-సత్యాగ్రహోద్యమమును గురించియు దేశములోపరిస్థితినిగురించియు కూడ వారలు చర్చించియుండవచ్చును- కాంగ్రెసు కార్యపరిషత్తు సభ్యులలో చాలమంది ఒకవారములోపల ఆశ్రమము దేశమునువదలినారు. అందువల్ల పోయినవారంతగా సెలవుండి కాంగ్రెసు ఉద్యమమునుగూర్చియు దేశములో రాజకీయపరిస్థితిని గూర్చియు వారలు సంపూర్ణముగా చర్చించవచ్చునని కనపడుచున్నది.

పూర్వపుమధ్యరాష్ట్ర మంత్రివర్గముయొక్క ప్రధానిఅయిన ఆర్- యస్- శుక్ల, డి-పి మిశ్ర, పి-బి- భారుకా గారలును అక్టోబరు ౨౧ వతేదిన గాంధిమహాత్మునితోను, సర్దారుపటేలు రాజేంద్రప్రసాదు గారలతోనుసంభాషించిరి

సింధుప్రధాని ఖాన్ బహదర్ అల్లాబక్షు గారు సింధురాష్ట్రపరిస్థితిగురించి మహాత్మునితో చర్చించుచున్నారు.

బెంగాల్ కాంగ్రెసు నాయకులువచ్చి సర్దారుపటేలు రాజేంద్రప్రసాదు ఆచార్యకృపలానిగారలతో చర్చించిరి బెంగాలురాష్ట్రములో అణచివేయబడిన కాంగ్రెసుసంఘములను తిరిగి పనిచేయనీయవలెననియు బెంగాలుశాసనసభ కార్యక్రమంలో తమకాంగ్రెసుపార్టీ ఎటువంటిఆటంకము లేకుండా పాల్గొనుటకు అనుమతించవలెననియు వారలు కోరినట్లుకనపడుచున్నది.

టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులు గారు గాంధిమహాత్మునిగూర్చి కాంగ్రెసుకోరిన ప్రకారము ప్రజలకు సంపూర్ణపరిపాలనాధికారమును ఇచ్చివేసిననే గాని తిరిగి కాంగ్రెసువారు మంత్రిస్థానములలో చేరేమాట తలపెట్టరాదని చెప్పినారట-

ఒకరోజుమాత్రమే హాజరు

ఈసారి భారతదేశశాసనసభయగు అసెంబ్లీ నవంబరు ౪ తేదినుండి సమావేశమగును- అందు ఆమొదటిరోజు ఒక్కరోజుమాత్రము కాంగ్రెసుసభ్యులు హాజరై తమసభ్యస్థానములను నిల్పుకొనదగునని కాంగ్రెసు పార్టీతీర్మానించినట్లు ఆపార్టీ నాయకుడగు భూలాభాయి దేశాయి గారు చెప్పుచున్నారు-

---

బాదులో నుండి కొందరు పెద్దపెద్దవారి మోటార్లను వీరుకిరాయబందిపోటు దొంగతనాలలో వినియోగించియుండిరి- హైద్రాబాదునగర పోలీసువారును జిల్లాపోలీసువారును కలిసి యీడాకాల విచారణచేయుచున్నారు ఇంకా యీగుంపులోనివారుకొందరు పట్టుబడవలెను- వారున్నూ పట్టుపడవచ్చునను చున్నారు-పోలీసువిచారణ యింకా జరుగుచున్నది

వంగపల్లి నీలకంఠంగారు

విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానం

హైదరాబాదు(దక్కన్), ఆలూరుగా హైదరాబాదు సనాతనధర్మ సభవారు సికింద్రాబాదువాస్తవ్యులగు వంగపల్లి నీలకంఠం అనేవారు చేయుచున్న చర్యలనుకొన్ని అతనిపై తమకేమియు విశ్వాసములేదని పత్రికాప్రకటన ఈక్రిందివిధము గా చేయుచున్నారు.

"హైద్రాబాదు సనాతనసభలోని యీక్రింది సభ్యులు పండిత గోవిందరావు గంగాశేస్కరు అద్యకేటుగారి అధ్యక్షతలో సభచేసి మిస్టర్ వంగపల్లినీలకంఠం విషయములో విశ్వాసరాహిత్యమునుప్రకటించుచు అతనిని కార్యదర్శిపదవినుండి తొలగించవలెనను ప్రతిపాదనను చేసినారు. మిస్టర్ వంగపల్లి నీలకంఠం మాటిమాటికి హెచ్చరిక చేసినను సనాతన మహాసభా కార్యదర్శిపదవిలోఉండి స్థానిక పత్రికలలో సభయొక్క పాలిసీకి విరుద్ధముగా బాధ్యతారహితమైనట్టి అభిప్రాయప్రకటనను ప్రకటింపజేసెను వేలకొలది రూపాయీలను వ్యయముచేసినాడు. వాటిలెక్క నుపడయ్యాలని ఎన్నోమారులువిచారించినను ఇంతవరకు లెక్కల తనిఖీ చేయించకపోయెను- ఇంతేకాక ఇట్టికారణాలు ఇంకనుచాలా ఉన్నవి. వాటినంతా పత్రికలలో ప్రకటించడము బాగుండదని తలచినాము"

ఈతీర్మానముక్రింద యీక్రిందివారు సంతకాలు చేసినారు

(౧) పాండురంగరావుజోషీ వకీలు, (౨) రామదేవ్ పవారు వకీలు, (3) నరహరిరావువకీలు, (౪) పురుషోత్తమదాసుజీ సికింద్రాబాదు గౌరవ సెక్రెటరు (౫) సేట్ ముకుందదాసుజీముందడా (౬) సేట్ కన్హయ్యాలాల్జీపిత్తీ (౭)రాజాబంకట్లాల్ జీపిత్తీ (౮)నార్సింగ్ భటీరాల్ (౯)ఘనశ్యామదాసు ౧౦)కిషన్దాసుగోపాలుదాసు (౧౧)సరోజ్ మదాసు (౧౨) విఠల్ దాసు (౧౩) గోపీకిషన్ లాల్ కోటియా (౧౪)జగన్నాథజీ(౧౫)నరసింగభోలాజీ (౧౬) శ్రీకిషన్ ధూత్ (౧౭) రామ్ ఏకనాథ్ ప్రసాద్ పక్సీరా (౧౮) రామస్వామి రామ్ ప్రసాద్ (౧౯)శాకురుహరిసింగజీ (౨౦)లక్ష్మీనారాయణశర్మ (౨౧)అమృతరావు (౨౨)బంకట్లాలజీ బ్యాస్ (౨౩)లోకబంధూజీ (౨౪) సత్యనారాయణ్ (౨౫)హరినారాయణ్ (౨౬)గోటూరుకు సింహాచారి [౨౭] దామోదరరావుఓగదే-

దీపావళిపండుగ బొమ్మల ప్రదర్శనము

మా॥ హనుమంతరావుగారు

ప్రతిసంవత్సరమువలెనే, శ్రీమతిపుష్పలతులక్ష్మమ్మ, వారిసమాక్షి శ్రీమతి రాధాబాయమ్మగార్లు సుల్తానుబజారువీధిలోనితమస్వంతభవనము రాధావిలాసమునందు దీపావళిపండుగ సందర్భమున బొమ్మల ప్రదర్శనము మహోత్సాహముతో జరిపిరి.

ప్రదర్శనములో, మధ్యభాగమున "కాళీయఫణి ఫణాగ్రమునతాండవమాడు అనుగడమ్ము లుగల శ్రీకృష్ణుడును, శ్రీకృష్ణుని ప్రార్థించు అంగనలున్ను కన్నులకు పండువుచేయుచుండిరి దానికొకప్రక్కన. కీచక సైరంధ్రీవిగ్రహములును, వేరొకప్రక్కన గోపికలచే పరివేష్టింపబడిన కృష్ణునిప్రతిమయుండెను ఇట్టివేయింకనెన్నిసందర్భములుకల్పింపబడెను నూతనమైన ప్రతిమలన్నియు హృదయాకర్షకములగుఅలంకారములతోను, వస్త్రములతోను చూచువారికి మనోహరదృశ్యము ఉత్పత్తిపరచియుండెను వివిధవర్ణశోభితములగు విద్యుద్దీపకాంతులును రేడియోగీతములును శోభను పెంపొందించుచుండెను.

ప్రతిదినము సాయంత్రమునుండి రాత్రిప్రొద్దుపోవువరకు శ్రీమతి తులసమ్మగారివలన నాహ్వానింపబడిన సోదరీసోదరులువచ్చి ప్రదర్శనమును జూచియానందించి సుగంధ, తాంబూల, నారికేళాదులనుతీసికొనివెళ్లుచుండిరి

ప్రదర్శనము మనోహరముగా ఏర్పాటుచేసిన అ భ్రసోదరీమణులు ప్రశంసార్హులు:

బొంబాయిఢక్కాలలో అల్లరులు

బొంబాయిలోను, ఢక్కాలోను మరల అల్లరులు ప్రారంభమైనవి అక్టోబరు ౨౪ వతేదిరాత్రి పైధోనివద్ద హిందూముసల్మానుల కొట్లాటలవల్ల రాళ్ళురువ్వుకొనుట, కత్తులతోపొడుచుట జరుగుచుండుట ఇంతలో ఆయుధధారులైన పోలీసులువచ్చి లాఠీలప్రయోగించి తుపాకులుకాల్చుట ఇవన్నియు శరవేగముగ జరిగినవి.

౬ గురుచచ్చిరి ౪౪ మందికిగాయములైనవి,

ఢక్కాలో ౨౩ వతేదిరాత్రి ఒకరంజానుఊరేగింపుపోవుచుండగా దానిపై దెబ్బలువేయుటచే ౧౦మంది గాయపడిరి వారిలోఒకరుమరణించిరి అక్టోబరు ౨౨ వతేదిన ఢక్కాలోఅల్లరులు మరల ప్రారంభమైనది పొందలు కెగురుచచ్చిరి ౧౩ మంది గాయపడిరి.

బొంబాయిలో తోళ్ళపదును పరిశ్రమాభివృద్ధి

బొంబాయి ప్రభుత్వ పారిశ్రామికశాఖవారు నియోగించిన తోళ్ళపరిశ్రమ ప్రచారకులు చాలా ఉత్సాహకరమైన పనులను సాధించినారు, పూనాజిల్లాలో టాకీగాఫ్ దండీర్ లో వారల ప్రయత్నముచే తోళ్లపదును పరిశ్రమ మంచివృద్ధికి వచ్చినది. అపరిశ్రమచే జీవించు చర్మకారులు తామే చేరయిచ్చి ఒక ఉపాధ్యాయుని ఏర్పాటుచేసికొని ఒక కిండర్ గార్టెన్ పాఠశాలను స్థాపించుకొనగలిగినారు ఈ చర్మకారులందరును ఒకచోట కలిసి పనిచేయుటచే ఒక సిద్ధము తోళ్ల పనుముచేయు పనిముట్లకు వారలకిమ్మటక్కు రూ ౩౫౦ లు ఖర్చుఅయినవి.

Printed and Published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press Hyderabad Dn. Editor S. Prathapa Reddy B. A. B. L.